

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program och till lagar som har samband med dem

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program, markanvändnings- och bygglagen, luftfartslagen, lagen om trafiksystem och landsvägar, marktäktslagen, banlagen och miljöskyddslagen ändras.

Enligt propositionen ska miljöministeriets myndighetsuppgifter gällande gränsöverskridande miljökonsekvenser, om vilka det föreskrivs i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program samt i markanvändnings- och bygglagen, överförs till Finlands miljöcentral. I lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program föreslås vissa preciseringar i procedurbestämmelserna i fråga om gränsöverskridande miljökonsekvenser som är ändamålsenliga med tanke på den praktiska tillämpningen. De ändringar som föreslås i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning förutsätter dessutom ändringar i luftfartslagen, lagen om trafiksystem och landsvägar, marktäktslagen, banlagen och miljöskyddslagen, i vilka det hänvisas till de bestämmelser i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning som ändras genom denna proposition.

Enligt propositionen fogas till lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning bestämmelser om publicering av gamla handlingar, som gör det möjligt att i det allmänna datanätet publicera nödvändiga personuppgifter som ingår i handlingarna.

Enligt förslaget ska bemyndigandebestämmelsen i 4 § i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program ändras så att den statsrådsförordning som utfärdas med stöd av den nämnda paragrafen ska kunna gälla en vidare mängd planer eller program som avses i den nämnda lagen och som omfattas av miljöbedömning. Dessutom föreslås det att undantaget gällande bedömning av miljökonsekvenserna av förvaltningsplaner och havsförvaltningsplaner samt tillhörande åtgärdsprogram stryks i lagen så att förvaltningsplanerna och havsförvaltningsplanerna i fortsättningen ska omfattas av tillämpningsområdet för lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2023 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2023.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	4
1 Bakgrund och beredning.....	4
1.1 Bakgrund.....	4
1.1.1 Myndighetsuppgifter gällande gränsöverskridande miljökonsekvenser	4
1.1.2 Publicering av gamla handlingar enligt MKB-lagen och personuppgifter i dem i det allmänna datanätet.....	4
1.1.3 SMB-lagens tillämpningsområde.....	4
1.2 Beredning.....	5
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	6
2.1 Lagstiftning och praxis.....	6
2.1.1 Myndighetsuppgifter gällande gränsöverskridande miljökonsekvenser	6
2.1.2 Publicering av gamla handlingar enligt MKB-lagen och personuppgifter i dem i ett allmänt datanät.....	10
2.1.3 SMB-lagens tillämpningsområde.....	11
2.2 Bedömning av nuläget.....	13
2.2.1 Myndighetsuppgifter gällande gränsöverskridande miljökonsekvenser	13
2.2.2 Publicering av gamla handlingar enligt MKB-lagen och personuppgifter i dem i det allmänna datanätet.....	16
2.2.3 SMB-lagens tillämpningsområde.....	16
3 Målsättning.....	17
3.1 Myndighetsuppgifter gällande gränsöverskridande miljökonsekvenser	17
3.2 Publicering i det allmänna datanätet av gamla handlingar enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och personuppgifter i dem.....	17
3.3 Tillämpningsområdet för lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheternas planer och program.....	17
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	18
4.1 De viktigaste förslagen.....	18
4.1.1 Myndighetsuppgifter som gäller gränsöverskridande miljökonsekvenser	18
4.1.2 Publicering av gamla handlingar enligt MKB-lagen och personuppgifter i dem i det allmänna datanätet.....	18
4.1.3 SMB-lagens tillämpningsområde.....	19
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	19
4.2.1 Myndighetsuppgifter som gäller gränsöverskridande miljökonsekvenser	19
4.2.2 Publicering av gamla handlingar enligt MKB-lagen och personuppgifter i dem i det allmänna datanätet.....	20
4.2.3 SMB-lagens tillämpningsområde.....	20
5 Alternativa handlingsvägar.....	21
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser.....	21
5.1.1 Myndighetsuppgifter gällande gränsöverskridande miljökonsekvenser	21
5.1.2 SMB-lagens tillämpningsområde.....	22
5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet.....	23
5.2.1 Myndighetsuppgifter gällande gränsöverskridande miljökonsekvenser	23
5.2.2 SMB-lagens tillämpningsområde.....	23

RP 120/2022 rd

6 Remissvar	24
6.1 Myndighetsuppgifter gällande gränsöverskridande miljökonsekvenser	24
6.2 Publicering i det allmänna datanätet av gamla handlingar enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och personuppgifter i dem.....	24
6.3 Tillämpningsområdet för lagen om bedömning av miljökonsekvenser av myndigheters planer och program.....	25
7 Specialmotivering	25
7.1 Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning	25
7.2 Lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program	28
7.3 Markanvändnings- och bygglagen	30
7.4 Luftfartslagen	31
7.5 Lagen om trafiksystem och landsvägar	31
7.6 Marktäktslagen	31
7.7 Banlagen.....	31
7.8 Miljöskyddslagen	31
8 Ikraftträdande.....	31
9 Förhållande till budgetpropositionen	31
10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	31
LAGFÖRSLAG	36
Lag om ändring av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning	36
Lag om ändring av lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program	39
Lag om ändring av markanvändnings- och bygglagen	41
Lag om ändring av 80 och 81 § i luftfartslagen	43
Lag om ändring av 29 § i lagen om trafiksystem och landsvägar	44
Lag om ändring av 13 och 19 § i marktäktslagen	45
Lag om ändring av 24 § i banlagen	46
Lag om ändring av 212 § i miljöskyddslagen	47
BILAGA	48
PARALLELLTEXT	48
Lag om ändring av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning	48
Lag om ändring av lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program	53
Lag om ändring av om ändring av markanvändnings- och bygglagen	57
Lag om ändring av 80 och 81 § i luftfartslagen	59
Lag om ändring av 29 § i lagen om trafiksystem och landsvägar	60
Lag om ändring av 13 och 19 § i marktäktslagen	61
Lag om ändring av 24 § i banlagen.....	62
Lag om ändring av 212 § i miljöskyddslagen	63

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

1.1.1 Myndighetsuppgifter gällande gränsöverskridande miljökonsekvenser

I 5 kap. i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017 nedan MKB-lagen), i 10 § i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheternas planer och program (200/2005, nedan SMB-lagen) och i 26 a kap. i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) föreskrivs det om förfarandet i situationer där ett projekt enligt MKB-lagen som genomförs i Finland, genomförandet av en plan eller ett program enligt SMB-lagen eller genomförandet av en plan som utarbetas enligt markanvändnings- och bygglagen sannolikt har betydande miljökonsekvenser för en avtalslutande part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland eller en medlemsstat i Europeiska unionen. I 5 kap. i MKB-lagen och i 10 a § i SMB-lagen föreskrivs det om förfarandet där ett projekt som genomförs inom ett område som omfattas av jurisdiktionen för en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland eller för en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller genomförandet av en myndighetsplan eller program kan antas ha betydande miljökonsekvenser på ett område under Finlands jurisdiktion.

Förfarandena för gränsöverskridande miljökonsekvenser inbegriper myndighetsuppgifter i anslutning till information och begäran om utlåtande, vilka enligt den gällande MKB-lagen, SMB-lagen och markanvändnings- och bygglagen hör till miljöministeriets ansvar. Skötseln av de klart operativa myndighetsuppgifterna motsvarar inte ministeriernas typiska uppgiftsområde och därför föreslås det att bestämmelserna om den ansvariga aktören ändras.

1.1.2 Publicering av gamla handlingar enligt MKB-lagen och personuppgifter i dem i det allmänna datanätet

Miljöförvaltningen främjar tillgången till miljöinformation genom att elektroniskt i det allmänna datanätet sprida information till allmänheten. Myndigheter som sköter uppgifter enligt MKB-lagen har sedan 2006 i det allmänna datanätet publicerat handlingar som utarbetats vid förfarandet för miljökonsekvensbedömning i syfte att förbättra tillgången till miljöinformation. Genom lag 1408/2019, som trädde i kraft den 1 januari 2020, fogades till den särskilda bestämmelser om offentliggörande av personuppgifter. I 13 § föreskrivs det om offentliggörande av beslut om tillämpning av utvärderingsförfarandet i enskilda fall, i 17 § om offentliggörandet av ett program för miljökonsekvensbedömning, i 18 § om offentliggörande av kontaktmyndighetens utlåtande om ett program för miljökonsekvensbedömning och i 23 § om offentliggörandet av kontaktmyndighetens motiverade slutsats. Paragraferna innehåller särskilda bestämmelser om att på myndighetens webbplats med avvikelse från 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, nedan offentlighetslagen) och 62 b § i förvaltningslagen (434/2003) offentliggöra namnet på den projektansvarige och om projektets lokalisering, vilka kan betraktas som personuppgifter, och uppgifter om var projektets lokalisering. I fråga om de ovannämnda särskilda bestämmelserna har det förblivit oklart om de ska tillämpas också på handlingar som har offentliggjorts redan innan lag 1408/2019 trädde i kraft.

1.1.3 SMB-lagens tillämpningsområde

Enligt 4 § 1 mom. 1 punkten i SMB-lagen ska det göras en miljöbedömning av en myndighets sådana planer och program som grundar sig på lag, förordning eller administrativa bestämmelser ifall det är fråga om en plan eller ett program som utarbetats för jordbruk, skogsbruk, fiske,

energiförsörjning, industri, transporter, avfallshantering, vattenhushållning, telekommunikationer, turism, regionutveckling, områdesanvändning, miljöskydd eller naturvård och där förutsättningarna anges för tillstånd för projekt eller godkännande av projekt. Enligt 2 punkten ska en myndighetsplan eller ett program som baserar sig på en lag, förordning eller administrativ bestämmelse likaså genomgå en miljöbedömning om planen eller programmet omfattas av den skyldighet att göra en bedömning som avses i 65 § i naturvårdslagen (1096/1996). I 5 § i SMB-lagen föreskrivs det vidare att det ska göras en miljöbedömning av planer eller program som baserar sig på en lag, förordning eller administrativ bestämmelse och som anger förutsättningarna för tillstånd för projekt eller godkännande av projekt som bereds inom andra sektorer än de som avses i 4 § 1 mom. 1 punkten, om planen eller programmet eller en ändring av planen eller programmet bedöms kunna ha betydande miljökonsekvenser.

Bestämmelserna i SMB-lagen om miljöbedömning baserar sig på Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan (nedan SMB-direktivet). Skyldigheterna enligt SMB-direktivet och därmed SMB-lagen i fråga om miljöbedömning har traditionellt inte ansetts höra till området för lagstiftning. Enligt EU-domstolens senaste rättspraxis kan miljöbedömningsskyldigheten i SMB-direktivet dock vara lämplig att ta in i förordningar när den uppfyller villkoren enligt SMB-direktivet. I och med rättspraxis kan nationella ministerie- eller statsrådsförordningar i vissa situationer förutsätta en sådan miljöbedömning som avses i SMB-direktivet. Eftersom 4 § om tillämpningsområdet för SMB-lagen och 1 § i den med stöd av lagen utfärdade statsrådsförordningen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (347/2005, nedan *SMB-förordningen*) stiftades före ovan nämnda nya rättspraxis i EU-domstolen, krävs det preciserande bestämmelser om hur det fastställs vilka förordningar som omfattas av miljöbedömningsskyldigheten. Det har också identifierats andra behov av preciseringar i definitionen av SMB-lagens tillämpningsområde.

Undantaget i 7 § i SMB-lagen som gäller bedömning av miljökonsekvenserna av förvaltningsplaner och havsförvaltningsplaner samt tillhörande åtgärdsprogram motsvarar inte praxis och kräver därför en förtydligande ändring.

1.2 Beredning

Propositionen har beretts vid miljöministeriet. Miljöministeriet och Finlands miljöcentral har kommit överens om principerna för överföringen av myndighetsuppgifterna. Bakgrundsmaterial till propositionen finns tillgängligt på ministeriets webbplats under kodnummer YM014:00/2022.

MKB-lagens bestämmelser om publicering av gamla handlingar har beretts enligt samma principer och med nästan samma innehåll som bestämmelserna om publicering av gamla beslut i lagen om ändring av miljöskyddslagen (527/2014, ändr. 490/2022) och lagen om ändring av vattenlagen (587/2011, ändr. 491/2022). Miljöskyddslagen och vattenlagen har beretts som tjänsteuppdrag i samarbete mellan miljöministeriet och justitieministeriet.

Utkastet till regeringens proposition var ute på remiss på webbplatsen Lausuntopalvelu.fi från den 6 juni till den 17 juli 2022. Utlåtanden om propositionsutkastet begärdes av 56 aktörer, däribland flera ministerier, ämbetsverk inom statsförvaltningen, landskapsförbund, Kommunförbundet, domstolar, universitet, miljöorganisationer, intressebevakningsorganisationer, föreningar och företag i anslutning till förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Sammanlagt inkom det 30 utlåtanden om propositionsutkastet. I 13 av dem meddelade remissinstansen att den inte hade något att anmärka eller inte ger något utlåtande. Utlåtanden gavs av statsrådets

kansli, Bioenergi rf, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, NTM-centralen i Nyland, dataombudsmannens byrå, Mellersta Österbottens förbund, Åbo förvaltningsdomstol, Nylands förbund, kommunikationsministeriet, Finlands naturskyddsförbund, Samhälls- och miljöenheten vid Finlands Kommunförbund, försvarsministeriet, Östra Finlands förvaltningsdomstol, Säkerhets- och kemikaliverket, högsta förvaltningsdomstolen, Norra Savolax förbund, Yva ry, Norra Karelen landskapsförbund, Helsingfors förvaltningsdomstol, Lapplands förbund, Kymmenedalens förbund, Egentliga Finlands förbund, social- och hälsovårdsministeriet, Forststyrelsen, Skogsindustrin rf, Finland miljöcentral, Trafikledsverket, justitieministeriet, finansministeriet och en privatperson. Utifrån utlåtandena gjorde vissa ändringar i propositionsmotiveringarna.

Propositionen har granskats vid justitieministeriets laggranskningsenhet. Granskningskommentarerna föranledde vissa, närmast tekniska ändringar. Därutöver omformulerades förslaget till ändring av 4 § i SMB-lagen i syfte att bättre motsvara logiken i SMB-lagen.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Lagstiftning och praxis

2.1.1 Myndighetsuppgifter gällande gränsöverskridande miljökonsekvenser

MKB-direktivet

Bestämmelserna i MKB-lagen, SMB-lagen och markanvändnings- och bygglagen om myndighetsuppgifter gällande gränsöverskridande miljökonsekvenser baserar sig på Europaparlamentets och rådets direktiv om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (2011/92/EU, ändrat genom direktiv 2014/52/EU, nedan MKB-direktivet) samt på SMB-direktivet som gäller myndigheters planer och program. Bestämmelserna bygger också på en av FN:s ekonomiska kommission för Europa utarbetad konvention om miljökonsekvensbeskrivningar i gränsöverskridande sammanhang (E/ECE/1259, Convention on Environmental Impact Assessment in a Transboundary Context, nedan Esbokonventionen) och det protokoll om strategisk miljökonsekvensbedömning (nedan SMB-protokollet) som fogats till konventionen. Finland har dessutom 2002 ingått ett bilateralt avtal med Estland om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (nedan MKB-avtalet mellan Finland och Estland).

Bestämmelser om miljökonsekvensbedömning utfärdades ursprungligen inom Europeiska unionen 1985 genom rådets direktiv 85/337/EEG om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt. I EU-länderna blev detta gällande lag den 3 juli 1988. Direktivet har ändrats tre gånger, nämligen åren 1997, 2003 och 2009 (Europarådets direktiv 97/11/EG samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/35/EG och 2009/31/EG). Det ursprungliga direktivet med ändringar kodifierades till ett enda direktiv genom antagandet av ett nytt MKB-direktiv 2011 och detta direktiv har tillämpats sedan den 17 februari 2012. MKB-direktivet ändrades igen 2014 genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/52/EG. Direktivet skulle genomföras nationellt senast den 16 maj 2017.

MKB-direktivet förutsätter ett förfarande för miljökonsekvensbedömning (nedan MKB-förfarandet) för sådana projekt som nämns i bilaga I till direktivet. Miljökonsekvenserna av projekt som anges i bilaga II ska bedömas om de på grund av sin art, omfattning och lokalisering kan antas medföra betydande miljökonsekvenser med beaktande av bedömningskriterierna i bilaga III. Ändringar och utvidgningar av befintliga projekt omfattas också av bedömningen om t.ex. en kapacitetsökning överskrider storleksgränsen enligt projektförteckningen. Medlemsstaterna ska säkerställa att de projekt som nämns i MKB-direktivet underställs tillståndsförfarandet. I

RP 120/2022 rd

tillståndsförfarandet och tillståndet ska de uppgifter som erhållits vid MKB-förfarandet beaktas och antecknas i tillståndsbeslutet. MKB-direktivets tillämpningsområde omfattar utöver MKB-förfarandet också tillståndsförfaranden i anslutning till projekt som omfattas MKB-direktivet.

Direktivet förutsätter att allmänheten informeras och att berörda parter ges möjlighet att delta. Medlemsstaterna ska fastställa detaljerade arrangemang för hur information om samråd ska organiseras. Anmärkningar och åsikter ska kunna framföras medan alternativen ännu är öppna. I artikel 7 i direktivet om förfarandet i situationer där ett projekt som genomförs i en medlemsstat kan antas medföra en betydande inverkan på miljön i en annan medlemsstat. Om ett projekt kan antas få betydande konsekvenser på miljön i en annan medlemsstat ska myndigheterna och medborgarna i den medlemsstaten ges möjlighet att delta i förfarandet för bedömningen av projektet. Samma skyldigheter gäller om en medlemsstat som sannolikt kommer att påverkas väsentligt kräver det. Förfarandet är också förenat med en skyldighet att ordna förhandlingar bland annat om projektets eventuella gränsöverskridande konsekvenser och om de åtgärder som planeras för att minska eller eliminera sådan påverkan av det planerade projektet. I tillståndsförfarandet och tillståndet ska resultaten av samråden med andra stater beaktas. Det relevanta innehållet i tillståndsansökan och tillståndsbeslut ska lämnas till de deltagande medlemsstaterna. Kraven i MKB-direktivet har genomförts nationellt genom MKB-lagen och sektorsspecifika lagar som reglerar tillståndsförfarandena.

SMB-direktivet

SMB-direktivet förutsätter att miljökonsekvenserna av de planer och program som omfattas av dess tillämpningsområde samt rimliga alternativ till dem utreds och utvärderas under beredningen av planen eller programmet och innan planen eller programmet godkänns.

I artiklarna 4–9 i direktivet finns närmare bestämmelser om miljöbedömningen av en plan eller ett program. I artikel 7 föreskrivs det om förfarandet i situationer där genomförandet av en plan eller ett program som är under beredning och som gäller en medlemsstats territorium sannolikt har betydande konsekvenser för miljön i en annan medlemsstat.

Om en medlemsstat som bereder en plan eller ett program uppmärksammar att ett projekt kan antas medföra en betydande inverkan på miljön i en annan medlemsstat ska en kopia av utkastet till plan eller program och på den relevanta miljökonsekvensbeskrivningen lämnas till den berörda medlemsstaten innan planen eller programmet antas eller lagstiftningsförfarande inleds. Handlingarna ska också på begäran lämnas till en annan medlemsstat om medlemsstaten sannolikt orsakas betydande miljöpåverkan. Om en medlemsstat till vilken handlingarna har lämnats önskar samråda ska de berörda medlemsstaterna inleda samråd om de sannolika gränsöverskridande miljökonsekvenserna av genomförandet av planen eller programmet och om de åtgärder som planeras för att minska eller eliminera sådana effekter. Vid sådana samråd ska myndigheterna och allmänheten i den andra medlemsstaten underrättas och ges tillfälle att yttra sig. SMB-direktivet har genomförts nationellt genom SMB-lagen och SMB-förordningen samt i fråga om planer genom markanvändnings- och bygglagen samt markanvändnings- och byggförordningen (895/1999).

Esbokonventionen

Stater som är parter i Esbokonventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang har rätt att delta i ett MKB-förfarande för miljökonsekvensbedömning som pågår i en annan stat, om det föreslagna projektet sannolikt har betydande skadliga gränsöverskridande konsekvenser.

Esbokonventionen antogs 1991. I den fastställs förfaranden för bedömning av gränsöverskridande miljökonsekvenser. Finland ratificerade konventionen 1995, och den sattes i kraft genom en förordning om sättande i kraft av konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (FördrS 67/1997). Esbokonventionen ändrades 2004. Ändringarna sattes i kraft i Finland 2017 genom statsrådets förordning om ändring av konventionen av miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (FördrS 81/2017). Esbokonventionen har införlivats i den nationella lagstiftningen huvudsakligen genom MKB-lagen och, i fråga om beaktandet av respons från stater som deltar i förfarandet, genom olika sektorer tillståndslagar. Europeiska unionen är part i Esbokonventionen och konventionen har satts i kraft i unionen genom MKB-direktivet.

SMB-protokollet

Målen för och det huvudsakliga innehållet i det SMB-protokoll om strategisk miljöbedömning som fogats till Esbokonventionen är desamma som i SMB-direktivet. Protokollet antogs 2003 och sattes i kraft nationellt 2010 (FördrS 69/2010). Europeiska unionen är part i SMB-protokollet som har satts i kraft i EU genom SMB-direktivet. Bestämmelserna i SMB-protokollet har i huvudsak införlivats med den nationella lagstiftningen genom SMB-lagen. När det gäller planläggning har SMB-protokollet satts i kraft nationellt genom markanvändnings- och bygglagen samt genom markanvändnings- och byggförordningen.

Enligt artikel 10 i SMB-protokollet är mellanstatligt samråd nödvändigt när en plan eller ett program som är föremål för miljöbedömning, inklusive markanvändningsplaner, sannolikt har betydande gränsöverskridande miljökonsekvenser. Dessutom behövs det samarbete när den stat som påverkas begär det.

MKB-avtalet mellan Finland och Estland

Utöver Esbokonventionen har Finland förbundit sig till 2002 års bilaterala avtal med Estland om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang. Finland godkände överenskommelsen den 3 maj 2002 och den trädde i kraft den 6 juni 2002. Överenskommelsen har satts i kraft genom republikens presidents förordning om sättande i kraft av överenskommelsen med Estland om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (FördrS 51/2002). Syftet med avtalet är att effektivisera det bilaterala samarbetet vid förfarandet för miljökonsekvensbedömning av projekt. Enligt artikel 4.1 ska överenskommelsen vara tillämplig på föreslagen verksamhet som finns upptagen i bilaga I i överenskommelsen och som kan ha betydande skadlig gränsöverskridande påverkan. Förpliktelserna i konventionen motsvarar i stor utsträckning Esbokonventionen.

Genomförandet av bestämmelserna övervakas av kommissionen för miljökonsekvensbedömning (nedan MKB-kommissionen). Den har en rådgivande roll och arbetar för informationsutbyte och tvistlösning. Kommissionen ska bland annat komma med förslag som syftar till att främja, genomföra och utveckla överenskommelsen, tillsätta, när det behövs, arbetsgrupper ad hoc för att övervaka och följa upp gränsöverskridande miljökonsekvensbedömningar i enskilda fall eller för andra syften enligt överenskommelse och överväga nödvändigheten av och för parternas ansvariga myndigheter föreslå möjliga verksamheter för gemensamma miljökonsekvensbedömningar. Både från Finlands och Estlands sida fungerar representanter för respektive lands miljöministerium som ordförande för kommissionen och representanter för de regionala miljömyndigheterna är medlemmar (i Finland närings-, trafik- och miljöcentralerna i Sydöstra Finland, i Nyland och i Egentliga Finland). Sekreterare för Finlands del är Finlands miljöcentral.

MKB-lagen

Enligt 28 § i MKB-lagen sköter miljöministeriet de uppgifter som följer av ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland, om ett projekt som genomförs i Finland kan antas ha betydande miljökonsekvenser på ett område under jurisdiktionen för en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland eller på ett område under jurisdiktionen för en medlemsstat i Europeiska unionen. Enligt 30 § i samma lag sköter miljöministeriet de uppgifter som följer av ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland i en annan stats förfarande i en miljökonsekvensbedömning, om ett projekt som genomförs på ett område under jurisdiktionen för en part i avtalet eller en medlemsstat i Europeiska unionen kan antas ha betydande miljökonsekvenser på ett område under Finlands jurisdiktion.

De uppgifter enligt MKB-lagen som miljöministeriet ansvarar för inbegriper lämnande av uppgifter och handlingar om nationellt genomförda projekt till en annan stat som deltar i ett MKB-förfarande i Finland samt vidarebefordran av uppgifter och handlingar från en annan stat till den behöriga kontaktmyndigheten för MKB-förfarandet i Finland, dvs. den regionala närings-, trafik- och miljöcentralen (nedan NTM-centralen), och vid i kärnenergilagen (990/1987) avsedda kärnanläggningsprojekt samt andra sådana projekt som gäller anläggningar där det hanteras, lagras eller slutförvaras kärnavfall till arbets- och näringsministeriet. Miljöministeriet ansvarar dessutom för att ordna samråd om gränsöverskridande konsekvenser och att tillgängliggöra tillstånd. I en situation där ett projekt som genomförs i en annan stat sannolikt har betydande miljökonsekvenser för ett område under Finlands jurisdiktion hör det till miljöministeriet att underrätta den andra staten om huruvida Finland kommer att ta del i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning av projektet, se till att det inom projektets sannolika influensområde i Finland informeras om handlingar som gäller bedömningen av gränsöverskridande konsekvenser och som den andra staten har sänt in, att tillfälle att framföra åsikter erbjuds och att behövliga utlåtanden begärs, se till att sända utlåtandena och åsikterna till den andra staten, ansvara för samråd med den andra staten samt se till att tillstånd för projektet som den andra staten sänder är tillgängliga.

SMB-lagen

Enligt 10 § i SMB-lagen ska miljöministeriet, om genomförandet av en plan eller ett program kan antas ha betydande miljökonsekvenser för ett territorium som tillhör en medlemsstat i Europeiska unionen eller en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland, sköta informationen till och förhandlingarna med denna stat beträffande miljöbedömningen i fråga om planen eller programmet. I 10 a § föreskrivs det att om en plan eller ett program som genomförs av en myndighet hos en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland eller av en myndighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen kan antas ha betydande miljökonsekvenser på ett område under Finlands jurisdiktion, ska miljöministeriet sköta informationen och förhandlingarna beträffande miljöbedömningen av den andra statens plan eller program.

De myndighetsuppgifter enligt SMB-lagen som gäller gränsöverskridande miljökonsekvenser och som miljöministeriet ansvarar för inbegriper lämnande av uppgifter och handlingar om planer eller program som bereds nationellt samt dessas miljökonsekvenser till en annan stat som deltar i miljöbedömningen i Finland samt ordnande av samråd om sådana betydande miljökonsekvenser som genomförandet av planen eller programmet sannolikt medför. Ministeriet ansvarar likaså för att lämna information till en annan stat om beslut om godkännande av planen eller programmet. I fråga om en plan eller ett program som bereds i en annan stat hör det till miljöministeriets uppgifter att informera den andra staten om huruvida ministeriet vill förhandla om de sannolika gränsöverskridande miljökonsekvenser som genomförandet av planen eller programmet medför samt att svara för ordnande av information och offentligt hörande om planen

eller programmet och dess miljökonsekvenser samt lämna erhållna uppgifter till den andra staten.

Markanvändnings- och bygglagen

När det gäller planläggning har SMB-direktivet genomförts nationellt genom markanvändnings- och bygglagen samt genom markanvändnings- och byggförordningen. Detta konstateras i 7 § 2 mom. i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av planer och program, enligt vilket bestämmelser om miljökonsekvensbedömning som motsvarar en miljöbedömning enligt den lagen och som ska göras vid planläggning finns i markanvändnings- och bygglagen. Bestämmelser om miljökonsekvenser som överskrider statsgränserna finns i 26 a kap. i markanvändnings- och bygglagen. Kapitlet innehåller bestämmelser om anmälnings- och samrådsskyldighet i fråga om planer som utarbetas för finskt territorium samt om information i anslutning till godkännande av planen. Miljöministeriet ansvarar för de åtgärder som nämns i kapitlet.

Luffartslagen

I hänvisningsbestämmelserna i 80 och 81 b § till 29 a § i MKB-lagen nämns miljöministeriet som mottagare av de handlingar som avses i hänvisningsbestämmelsen.

Lagen om trafiksystem och landsvägar

I hänvisningsbestämmelsen i 29 § till 29 a § i MKB-lagen nämns miljöministeriet som mottagare av de handlingar som avses i hänvisningsbestämmelsen.

Marktäktslagen

I hänvisningsbestämmelserna i 13 och 19 § till 29 a § i MKB-lagen nämns miljöministeriet som mottagare av de handlingar som avses i hänvisningsbestämmelserna.

Banlagen

I hänvisningsbestämmelsen i 24 § till 29 a § i MKB-lagen nämns miljöministeriet som mottagare av de handlingar som avses i hänvisningsbestämmelsen.

Miljöskyddslagen

I hänvisningsbestämmelsen i 212 § till 29 a § i MKB-lagen nämns miljöministeriet som mottagare av de handlingar som avses i hänvisningsbestämmelsen.

2.1.2 Publicering av gamla handlingar enligt MKB-lagen och personuppgifter i dem i ett allmänt datanät

I syfte att förbättra tillgången till miljöinformation har myndigheter som sköter uppgifter enligt MKB-lagen sedan 2006 i det allmänna datanätet publicerat handlingar som utarbetats vid MKB-förfaranden. Genom lag 1408/2019, som trädde i kraft den 1 januari 2020, kompletterades den med särskilda bestämmelser om offentliggörande av personuppgifter på en myndighets webbplats. Bestämmelserna är emellertid inte tillämpliga på information som publicerats före den 1 januari 2020.

När en myndighet offentliggör handlingar som innehåller personuppgifter i det allmänna datanätet ska den beakta de villkor för utlämnande av personuppgifter som anges i offentlighetslagen. Personuppgifter som publiceras i handlingar kan utgöra en del av myndighetens personregister. Offentlighetslagens 16 § 3 mom. innehåller allmänna bestämmelser om utlämnande av personuppgifter ur en myndighets personregister. I den första meningen i 16 § 3 mom. sägs det dessutom att personuppgifter ur en myndighets personuppgifter får, om inte något annat särskilt bestäms i lag, lämnas ut i form av en kopia eller en utskrift eller i elektronisk form om mottagaren enligt bestämmelserna för skydd för personuppgifter har rätt att registrera och använda sådana personuppgifter. När uppgifter lämnas ut via det allmänna datanätet kan myndigheten inte försäkra sig om mottagarens rätt att använda personuppgifterna eller om informationens senare användningsändamål, eftersom uppgiften är tillgänglig för vem som helst som använder det allmänna datanätet. Enligt 62 b § i förvaltningslagen får uppgifterna i ett meddelande om att en handling finns tillgänglig och uppgifterna i en offentlig kungörelse och den kungjorda handlingen publiceras, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna. I fråga om personuppgifter publiceras dock endast sådana personuppgifter som är nödvändiga för tillgången till information, och de får publiceras trots vad som föreskrivs i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. De personuppgifter som ingår i ett meddelande om att en handling finns tillgänglig samt i en offentlig kungörelse om den kungjorda handlingen ska avlägsnas från myndighetens webbplats i det allmänna datanätet när den tid för tillgänglighållande som avses i 62 § 3 mom. och 62 a § 2 mom. löper ut.

Enligt 17 § 2 mom. i den gällande MKB-lagen tillämpas vid hörande angående programmet för miljökonsekvensbedömning emellertid den paragrafen, i stället för 62 a § 3 mom. i förvaltningslagen. De uppgifter om den projektansvariges namn och om projektets lokalisering, vilka kan betraktas som personuppgifter och som har publicerats i kungörelsen och i de kungjorda handlingarna på myndighetens webbplats ska med avvikelse från 62 b § i förvaltningslagen tas bort från webbplatsen när den tid för tillgänglighållande av kontaktmyndighetens motiverade slutsats som avses i 23 § 3 mom. i denna lag har löpt ut.

I lagens 18 § 2 mom. föreskrivs det att handlingar som ska publiceras på kontaktmyndighetens webbplats får trots bestämmelserna i 16 § 3 mom. i offentlighetslagen innehålla den projektansvariges namn och uppgifter om projektets lokalisering. Personuppgifter som har publicerats på en myndighets webbplats ska tas bort från webbplatsen när den tid för tillgänglighållande av kontaktmyndighetens motiverade slutsats som avses i 23 § 3 mom. i MKB-lagen löpt ut. I lagens 23 § 3 mom. föreskrivs det att kungörelsen om kontaktmyndighetens motiverade slutsats och de kungjorda handlingarna med avvikelse från 62 a § i förvaltningslagen dock får hållas offentligt tillgängliga på myndighetens webbplats i 30 dagar. De uppgifter om den projektansvariges namn och om projektets lokalisering som kan betraktas som personuppgifter och som har publicerats i kungörelsen och i de kungjorda handlingarna ska med avvikelse från 62 b § i den nämnda lagen tas bort från webbplatsen då tiden för tillgänglighållande av den motiverade slutsatsen löper ut.

Uppgifter om anhängiggjorda MKB-projekt har lagts ut på miljöförvaltningens gemensamma webbplats (miljo.fi). Dokumenten på webbplatsen ska sökas utifrån webbplatsens katalogstruktur eller genom en allmän sökfunktion på webbplatsen. I sökfunktionen för MKB-projekt kan sökningen göras utifrån ett sökord, projektets fas, projekttyp, kommun eller kontaktmyndighet. En NTM-centrals beslut om tillämpning av MKB-förfarande i enskilda fall kan sökas endast med den behöriga NTM-centralen som sökord.

2.1.3 SMB-lagens tillämpningsområde

SMB-direktivet

RP 120/2022 rd

Miljökonsekvenserna av planer och program som omfattas av SMB-direktivets tillämpningsområde och av rimliga alternativ till dessa ska utredas och bedömas under beredningen av planen eller programmet innan de godkänns. Med planer och program avses i direktivet sådana planer och program samt ändringar av dem som utarbetas och/eller godkänns av en nationell, regional eller lokal myndighet eller som bereds av en myndighet för godkännande av ett parlament eller en regering genom lagstiftningsförfarande och som krävs enligt lagar och andra författningar. Europeiska unionens domstol har tolkat bestämmelsen så att som ”krav” betraktas planer och program vars godkännande regleras genom nationella lagar eller förordningar som fastställer de myndigheter som är behöriga att godkänna planerna och programmen samt förfarandet för att utarbeta dem. SMB-direktivet förutsätter automatiskt en miljöbedömning av planer och program när de a) utarbetas för jordbruk, skogsbruk, fiske, energiförsörjning, industri, transporter, avfallshantering, vattenhushållning, telekommunikationer, turism, regionutveckling och markanvändning samt när de fastställer ramar för beslut om tillstånd eller godkännande av framtida projekt som förtecknas i bilagorna I och II till direktiv 85/337/EEG (det ursprungliga MKB-direktivet) eller b) när det har ansetts kräva en bedömning enligt artikel 6 eller 7 i direktiv 92/43/EEG (habitatdirektivet) på grund av deras sannolika inverkan på de områden som avses i de nämnda artiklarna.

Traditionellt har de myndighetsplaner och program som avses i SMB-direktivet inte ansetts innehålla lagstiftningsåtgärder. Europeiska unionens domstol har emellertid under de senaste åren gett flera domar (bl.a. i målen C-24/19, C-290/15 och C 300/20) genom vilka den har bekräftat att begreppet planer och program också kan omfatta normativa åtgärder som har utfärdats genom lagar och andra författningar. Domstolens beslut har gällt regeringsförordningar (Belgien) och statsministerförordningar (Italien) som utfärdats i medlemsstaterna. Domstolen har genom sina domar bekräftat att förordningar kan betraktas som sådana planer eller program för miljöbedömning som avses i SMB-direktivet. Nationellt kan sådana förordningar vara ministeriernas och statsrådets förordningar.

SMB-lagen

Lagens 4 § föreskriver om tillämpningsområdet för miljöbedömning. Enligt 1 mom. ska en myndighets plan eller program som baserar sig på en lag, förordning eller administrativ bestämmelse genomgå en miljöbedömning 1) om det är fråga om en plan eller ett program som utarbetats för jordbruk, skogsbruk, fiske, energiförsörjning, industri, transporter, avfallshantering, vattenhushållning, telekommunikationer, turism, regionutveckling, områdesanvändning, miljöskydd eller naturvård och där förutsättningarna anges för tillstånd för projekt eller godkännande av projektet, eller 2) planen eller programmet omfattas av den skyldighet att göra en bedömning som avses i 65 § i naturvårdslagen (1096/1996).

I 2 mom. föreskrivs det att i fråga om de planer och program som avses i 1 mom. 1 punkten och som baserar sig på lagar eller förordningar föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet. Med stöd av denna bestämmelse har 1 § i SMB-förordningen tillkommit där det finns en förteckning över planer och program som baserar sig på lag eller förordning och som förutsätter miljöbedömning. Syftet med 4 § 2 mom. i SMB-lagen är enligt förarbetena till den (RP 243/2004 rd, detaljmotiveringen) att 1 § i SMB-förordningen, som utfärdats med stöd av det ovannämnda lagrummet, ska innehålla alla planer och program som baserar sig på lagar och förordningar och som uppfyller tillämpningsvillkoren för 4 § 1 mom. i SMB-lagen och således förutsätter en miljöbedömning. En bestämmelse som utfärdats med stöd av bemyndigandet är avsedd att gälla endast lagar och förordningar, inte planer och program som baserar sig på en administrativ föreskrift.

Enligt 4 § 1 mom. i SMB-lagen kan lagens tillämpningsområde också omfatta planer och program som baserar sig på en administrativ bestämmelse. Enligt förarbetena till 4 § (RP 243/2004 rd, detaljmotiveringen) kan planer och program som grundar sig på administrativa föreskrifter inte på förhand specificeras på samma sätt som planer och program som grundar sig på lag och förordning, varför behovet av miljöbedömning i fråga om dem enligt förarbetena avgörs från fall till fall i samband med ett eventuellt meddelande av sådana föreskrifter. I SMB-lagen finns det emellertid inte någon bestämmelse om detta.

I 7 § i SMB-lagen föreskrivs det om avgränsningen av tillämpningsområdet och om dess förhållande till övrig lagstiftning. Enligt paragrafens 2 mom. finns i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004) bestämmelser om den miljökonsekvensbedömning som motsvarar en miljöbedömning enligt SMB-lagen när det gäller förvaltningsplaner och havsförvaltningsplaner samt i tillhörande åtgärdsprogram. I 11 § 3 mom. i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen konstateras det att en miljörapport ska läggas fram som en del av förvaltningsplanen och att i fråga om miljörapporten gäller vad som föreskrivs om den i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheternas planer och program. I den ifrågavarande lagens 26 b § 3 mom. finns bestämmelser om motsvarande förpliktelser i fråga om havsvårdsplaner.

SMB-förordningen

I SMB-förordningen finns det med stöd av bemyndigandet i 4 § 2 mom. i SMB-lagen en förteckning över de planer och program som grundar sig på lag eller förordning och som alltid förutsätter miljöbedömning. Förteckningen är avsedd att, utöver vad som särskilt bestäms eller föreskrivs, innehålla samtliga planer och program som baserar sig på lag eller förordning och som förutsätter miljöbedömning enligt SMB-lagen. Förteckningen är således avsedd att vara uttömmande även om den gör det möjligt att i annan lagstiftning eller på annat sätt särskilt föreskriva om skyldigheten att göra en miljöbedömning.

2.2 Bedömning av nuläget

2.2.1 Myndighetsuppgifter gällande gränsöverskridande miljökonsekvenser

Enligt Esbokkonventionen och SMB-protokollet är miljöministeriet behörig myndighet i Finland och ansvarar för de informations-, samråds- och förhandlingsuppgifter som hör till konventionens ansvarsområde. Åland har ingen självständig ställning som part i Esbokkonventionen eller någon egen kontaktpunkt för konventionen, utan dess deltagande i internationella miljökonsekvensbedömningar enligt konventionen och protokollet sker via miljöministeriet.

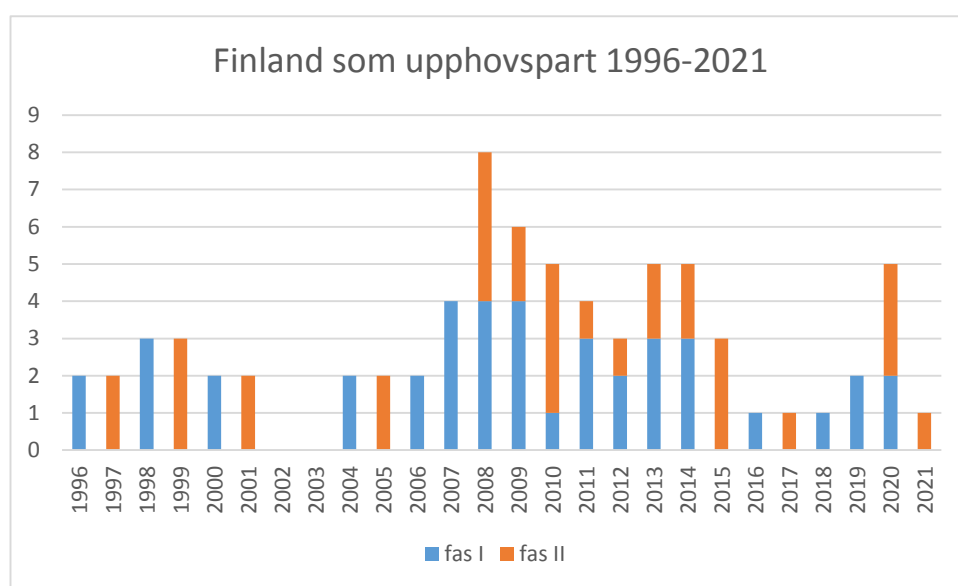
I fråga om projekt samt planer och program som genomförs i Finland förutsätts det att myndigheterna i den andra stat som är part i avtalet samt den berörda allmänheten underrättas om saken och ges tillfälle att delta i miljökonsekvensbedömningen, om projektets miljökonsekvenser sannolikt riktar sig till den statens territorium (Finland i egenskap av upphovspart).

När det gäller miljökonsekvenserna av projekt, planer och program som genomförs i en annan stat ska den behöriga myndigheten se till att hörande ordnas i Finland samt ordna eventuella samråd bland annat om det föreslagna projektets eventuella gränsöverskridande konsekvenser samt om åtgärder för att minska eller eliminera sådana konsekvenser (Finland som utsatt part).

Dessa uppgifter har skötts vid miljöministeriet sedan avtalen trädde i kraft, dvs. i fråga om MKB-projekt sedan 1997 och i fråga om planer och program sedan 2010. Antalet förfaranden som har inletts har varierat mycket på årsbasis. Antalet internationella förfaranden som gäller

projekt har som minst varit 1–2 per år och som mest 8–11 per år. Till en början var de internationella förfarandena mycket få till antalet men 2007 ökade de klart. Det internationella förfarandet enligt SMB-protokollet har tillämpats 18 gånger i fråga om miljöbedömningar av planer och program enligt SMB-lagen. Finland har varit upphovspart vid miljöbedömningen av sex planer eller program och utsatt part i 12 miljöbedömningar. När det gäller planer har antalet förfaranden varit i genomsnitt två per år.

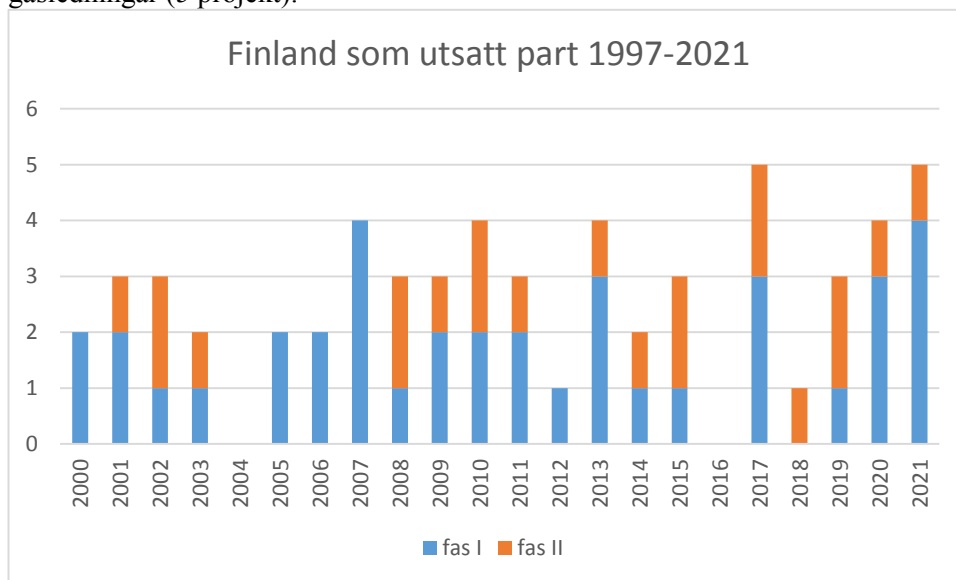
Fram till utgången av 2021 hade Esbokonventionen tillämpats i Finland på 81 projekt. Av dessa har Finland varit upphovspart i 40 projekt (projekt i Finland) och utsatt part i 41 projekt (projekt i en annan stat). Exempel på gränsöverskridande projekt är gasledningprojekt i Östersjön (Nordstream, Balticconnector), flera kärnanläggningsprojekt (bl.a. reaktorerna 3 och 4 i Olkiluoto, förlängningen av driftstiden för kärnkraftverket i Lovisa och slutförvaringen av använt kärnavfall samt ett flertal vindkraftsprojekt och gruvprojekt).

Figur 1. Diagrammet beskriver miljöministeriets arbetsmängd åren 1996-2021, då Esbokonventionen tillämpades 40 gånger på MKB-projekt som genomförts i Finland (Finland som upphovspart). På årsbasis har antalet projekt varierat mellan 1 och 8, bara två år har det inte funnits några sådana projekt alls. I arbetet ingår att sköta samråd om bedömningsprogrammet (fas I) och miljökonsekvensbeskrivningen (fas II) i förhållande till andra länder. De avtalsslutande länderna hade förbundit sig att tillämpa principerna i avtalet redan innan det trädde i kraft, vilket förklarar tillämpningen av avtalet på två projekt 1996.

Finland har haft flest bedömningsförfaranden för internationella projekt i förhållande till Sverige (31 underrättelser om möjligheten att delta i MKB-förfarandet). Till Estland har det sänts underrättelser om 20 projekt. Underrättelse om 17 projekt har sänts till Ryssland. Till Lettland, Litauen, Polen, Danmark och Tyskland har det sänts underrättelser om 9 projekt till ettvar land och till Norge underrättelser om 7 projekt. Österrike har velat delta i fem och Holland i ett kärnenergiprojekt. Finlands många kärnenergiprojekt kommer till uttryck i ett stort antal deltagande länder i finländska projekt. Flera länder har också deltagit i MKB-förfarandet för gasledningar som är planerade för Östersjön. Av de projekt som Finland underrättat om har det funnits flest kärnanläggningar (10 projekt), vindkraftverk (8 projekt) och projekt som hänför sig till energiöverföring och energilagring (7 projekt). Utöver dessa har projekten omfattat gruvor, farleder och fabriksprojekt samt ett flertal andra projekt.

Finland har fått flest underrättelser från Sverige om möjligheten att delta i MKB-förfaranden (19 projekt). Estland har sänt underrättelser till Finland om 8 projekt, Danmark 5, Norge 4, Polen 3, Tyskland 3, Ryssland 2 och Litauen 2 projekt. Andra länders MKB-projekt har i de flesta fall gällt vindkraftverk (13 projekt), gruvor (6 projekt), kärnanläggningar (5 projekt) och gasledningar (5 projekt).

Figur 2. Diagrammet beskriver andra länders MKB-projekt där miljöministeriet har ordnat hörande i Finland åren 1996–2021 (Finland som utsatt part). Projekten har varit 41 till antalet. Fas I beskriver hörande kring bedömningsprogrammet och fas II samråd kring konsekvensbeskrivningen. Årligen har det ordnats 1–5 samråd. Under två år förekom det inga projekt.

Tillämpningssituationerna i fråga om ett internationellt förfarande vid miljöbedömning av planer och program enligt SMB-lagen, där Finland har varit upphovspart (6 st.), har gällt havsförvaltningsplaner och förvaltningsplaner för vissa gränsvattendrag. Miljöbedömningar där Finland har varit utsatt part (12 st.) har gällt planering på havsområden (t.ex. grannländers havsplaner) eller planering i anslutning till kärnkraft (t.ex. Polens kärnkraftsprogram).

Skötseln av miljöbedömningar vid internationella MKB-förfaranden och miljöbedömningar av planer och program är till sin karaktär en operativ myndighetsuppgift som inte lämpar sig särskilt väl för att skötas vid ministeriet. Arbetet tar oskäligt mycket resurser i anspråk från miljöministeriet för de samhälleligt viktiga omfattande och strategiska uppgifter som i första hand ankommer på ministeriet. Det oförutsägbara anhängiggörandet av förfaranden och de stränga tidtabellskrav som hänför sig till dem har i betydande utsträckning försvårat skötseln av de uppgifter som hör till den allmänna styrningen och uppföljningen av MKB- och SMB-lagarna samt den allmänna utvecklingen av konsekvensbedömning och som föreskrivits för miljöministeriet.

Att myndighetsuppgifterna överförs från miljöministeriet innebär i fråga om de projekt enligt kärnenergilagen där arbets- och näringsministeriet är kontaktmyndighet enligt MKB-lagen att samarbetet mellan kontaktmyndigheten och den som sköter de gränsöverskridande myndighetsuppgifterna inte längre i första hand sker med arbets- och näringsministeriet och miljöministeriet. Samarbetet kring förfarandet anses dock kunna ordnas så att det fungerar lika bra med den nya aktör som ansvarar för de gränsöverskridande myndighetsuppgifterna. Miljöministeriet kan dessutom även i fortsättningen vid behov delta i förfarandena genom utlåtandeförfarandet samt

genom den allmänna styrning och uppföljning av verkställigheten av MKB-lagen som avses i 32 § i MKB-lagen.

2.2.2 Publicering av gamla handlingar enligt MKB-lagen och personuppgifter i dem i det allmänna datanätet

Genom ändringen 1408/2019 av MKB-lagen fogades till den bestämmelser om offentliggörande av den projektansvarigas namn och om projektets lokalisering, vilka kan betraktas som personuppgifter. Bestämmelserna kan emellertid endast gälla handlingar som har offentliggjorts efter lagändringens ikraftträdande. För att förtydliga rättsläget bör lagen kompletteras med behövliga bestämmelser för att precisera myndighetens uppgifter och för att reglera skyddet för personuppgifter.

2.2.3 SMB-lagens tillämpningsområde

Syftet med 4 § 2 mom. i SMB-lagen var ursprungligen att förteckningen enligt 1 § i SMB-förordningen, som utfärdats med stöd av det först nämnda lagrummet, utöver vad som särskilt föreskrivs eller bestäms skulle innehålla alla planer och program som grundar sig på lagar och förordningar och som kräver miljöbedömning. I praktiken har förteckningen i 1 § i SMB-förordningen dock inte kunnat hållas så uppdaterad att den med säkerhet alltid skulle innehålla samtliga planer och program som baserar sig på gällande lagar eller förordningar och som uppfyller tillämpningsvillkoren enligt 1 mom. 1 punkten. Man har därför sett att det finns ett behov av att föreskriva om konstaterandet av miljöbedömningskyldigheten i fråga om en plan eller ett program i sådana fall där planen eller programmet uppfyller tillämpningsvillkoren för miljöbedömningen, trots att den inte har inkluderats i den statsrådsförordning som utfärdats med stöd av paragrafen.

Den miljöbedömning som avses i SMB-lagen är utifrån sin utformning tillämplig på planer och program som uppfyller de villkor som nämns i 4 § 1 mom. Enligt EU-domstolens nya rättspraxis kan en plan eller ett program som avses i SMB-direktivet i tillämpliga fall också vara en förordning. Eftersom förordningar inte utesluts från lagens tillämpningsområde i 4 § i SMB-lagen, kan därmed 4 § 1 mom. i SMB-lagen enligt den nya tolkningen anses vara tillämpligt också på förordningar. På samma sätt som en plan eller ett program som avses i SMB-direktivet i fortsättningen i tillämpliga fall kan tolkas avse förordningar, kan också en plan eller ett program som avses i 4 § i SMB-lagen i tillämpliga fall tolkas avse förordningar. Således kräver 4 § 1 mom. i SMB-lagen inga omedelbara ändringar till följd av EU-domstolens nya tolkningar. Det är emellertid inte möjligt att före utfärdandets specificera en förordning med en sådan noggrannhet att den på förhand kan tas in i förteckningen i 1 § i SMB-förordningen. För att förtydliga rättsläget bör bestämmelserna i SMB-lagstiftningen preciseras till denna del. Inte heller i fråga om planer och program som baserar sig på en administrativ föreskrift kan behovet av miljöbedömning på förhand identifieras på ett sådant sätt att de kan tas upp i förteckningen i 1 § i SMB-förordningen. Också i fråga om dem bör rättsläget preciseras.

Tillämpningsavvikelsen i 7 § i SMB-lagen gäller utarbetande av förvaltningsplaner och havsförvaltningsplaner. Bestämmelsen är otydlig. Trots att förvaltningsplaner, havsförvaltningsplaner och tillhörande åtgärdsprogram enligt 7 § i SMB-lagen inte omfattas av den lagen föreskrivs det i 11 § i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen och genom en hänvisningsbestämmelse i 26 b § i den lagen om skyldighet att som en del av förvaltningsplanen och havsförvaltningsplanen lägga fram en miljörapport enligt SMB-lagen. Sambandet mellan SMB-lagen och lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen förblir således oklart och bör förtydligas. I praktiken har man i samband med förvaltningsplaner och havsförvaltningsplaner genomfört en miljöbedömning i enlighet med SMB-lagen.

Enligt 11 § 3 mom. i SMB-lagen ska en miljöbedömd plan eller ett miljöbedömt program samt beslutet om godkännande av planen eller programmet delges genom offentlig kungörelse. Detta är inte ett ändamålsenligt förfarande i de fall då en ministerieförordning eller statsrådsförordning enligt rättspraxis rörande tillämpningsområdet för Europeiska unionens SMB-direktiv omfattas av tillämpningsområdet för SMB-lagen. Bestämmelserna om offentliggörande av ministeriernas och statsrådets förordningar finns i lagen om Finlands författningssamling 188/2000, vars bestämmelser delvis överlappar kravet i 11 § 3 mom. i SMB-lagen.

3 Målsättning

3.1 Myndighetsuppgifter gällande gränsöverskridande miljökonsekvenser

Syftet med överföringen av myndighetsuppgifter som gäller gränsöverskridande miljökonsekvenser är att koncentrera miljöministeriets resurser till dess primära, samhälleligt betydande, omfattande och strategiska uppgifter i stället för att lägga resurser på övervägande operativa myndighetsuppgifter som gäller gränsöverskridande miljökonsekvenser. Ett annat syfte är att förtydliga miljöministeriets roll att inom sitt ansvarsområde svara för beredningen av ärenden och för att förvaltningen fungerar som sig bör. Ett ytterligare mål är att överföra ansvaret för uppgifterna till en myndighet som har tillräcklig sakkunskap i ärendet och vars uppgiftsbeskrivning lämpar sig bättre för de operativa myndighetsuppgifterna än miljöministeriets.

3.2 Publicering i det allmänna datanätet av gamla handlingar enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och personuppgifter i dem

Syftet med regleringen är att främja tillgången till miljöinformation och att trygga skyddet för personuppgifter om parter som nämns i gamla beslut, genom att begränsa offentliggörandet av personuppgifter som finns tillgängliga i det allmänna datanätet till endast nödvändiga uppgifter. Avsikten är att förtydliga den gällande lagstiftningen genom att ta in en behövlig bestämmelse om offentliggörande i det allmänna datanätet av gamla handlingar enligt MKB-lagen och nödvändiga personuppgifter i dem. Med gamla handlingar avses handlingar som har publicerats före den 1 januari 2020 med stöd av den nuvarande MKB-lagen eller den upphävda lagen från 1994 om förfarandet vid bedömning av miljökonsekvenser.

3.3 Tillämpningsområdet för lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheternas planer och program

Målet är att säkerställa att alla planer och program som uppfyller tillämpningsvillkoren för skyldigheten att göra en miljöbedömning kan inkluderas i tillämpningsområdet för den miljöbedömning som regleras närmare i 1 § i SMB-förordningen.

Strävan är i synnerhet att göra det möjligt att i 1 § i SMB-förordningen föreskriva om miljöbedömningsskyldigheten när det är fråga om ministerieförordningar och statsrådsförordningar eller planer och program som baserar sig på administrativa bestämmelser, men även i situationer där dessutom vilken som helst annan plan eller ett annat program uppfyller tillämpningsvillkoren för miljöbedömning men som inte på förhand har kunnat specificeras med avseende på förteckningen i 1 § i SMB-förordningen över planer och program som alltid kräver miljöbedömning.

Samtidigt ska sambandet mellan SMB-lagen och lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen vid utarbetandet av miljöbedömningar av förvaltningsplanen och havsförvaltningsplanen förtydligas.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

4.1.1 Myndighetsuppgifter som gäller gränsöverskridande miljökonsekvenser

Det föreslås att de myndighetsuppgifter som gäller gränsöverskridande miljökonsekvenser och som sköts vid miljöministeriet överförs från miljöministeriet till Finlands miljöcentral.

Finlands miljöcentral har en långvarig sakkunskap i fråga om Esbokonventionen och dess praktiska tillämpning. Miljöcentralen har deltagit i beredningen av en guide för den praktiska tillämpningen av Esbokonventionen (Guidance on the Practical Application of the Espoo Convention, 2002), som fortfarande är i användning. Uppgifter i anslutning till samråd vid projekt enligt Esbokonventionen har skötts av Finlands miljöcentral som assistent för miljöministeriet. Finlands miljöcentral är dessutom sekreterare för Finlands part i organ inom ramen för MKB-konventionen mellan Finland och Estland (MKB-kommissionen), som nämns i avsnitt 2.1.1 och miljöcentralen har skött uppgiften sedan 2002, då avtalet trädde i kraft. Finlands miljöcentral är för närvarande sekreterare för en bilateral ad hoc-arbetsgrupp som MKB-kommissionen utsett för att samordna MKB-förfarandet vid tunnelprojektet i Tallinn. Tidigare har Finlands miljöcentral varit sekreterare för en motsvarande ad hoc-arbetsgrupp inom projektet Balticconnector.

Finlands miljöcentrals mångsidiga och gedigna kompetens säkerställer sakkunskapen om miljökonsekvenser av olika projekt, planer och program och Finlands miljöcentral skulle vara en tydlig aktör också med tanke på länderna i Esbokonventionen. Finlands miljöcentral är en nationellt och internationellt uppskattad sakkunnig aktör med färdigheter att sköta uppgiften.

Överföringen av uppgifterna från miljöministeriet motsvarar de senaste årens utvecklingstrend inom statsrådet, det vill säga att överföra myndighetsuppgifter från ministerienivå till den lägre förvaltningen.

Samtidigt som det föreskrivs om överföring av uppgifter från miljöministeriet till Finlands miljöcentral, förutsätter hänvisningsbestämmelserna i luftfartslagen, lagen om trafiksystem och landsvägar, marktäcktslagen, banlagen och miljöskyddslagen till 29 a § i MKB-lagen ändringar till den del det konstateras att de handlingar som avses i 29 a § i MKB-lagen ska lämnas till miljöministeriet.

4.1.2 Publicering av gamla handlingar enligt MKB-lagen och personuppgifter i dem i det allmänna datanätet

Det föreslås att till MKB-lagen fogas en ny 38 a § som tillåter att på myndighetens webbplats publicera uppgifter om den projektansvariges namn och om projektets lokalisering, vilka kan betraktas som personuppgifter, också i fråga om handlingar som publicerats före den 1 januari 2020. I lagen föreskrivs också om den tidpunkt då personuppgifter i handlingar ska tas bort från datanätet.

Det är fråga om en specialbestämmelse i förhållande till 16 § 3 mom. i offentlighetslagen och 62 b § i förvaltningslagen. Bestämmelsen behövs eftersom personuppgifter som publiceras i handlingar kan utgöra en del av en myndighets personregister. När en uppgift lämnas ut via ett allmänt datanät kan myndigheten inte i enlighet med 16 § 3 mom. i offentlighetslagen försäkra sig om mottagarens rätt att använda personuppgifterna eller om informationens senare användningsändamål, eftersom uppgiften är tillgänglig för vem som helst som använder det allmänna datanätet. En specialbestämmelse behövs också för att kunna avvika från skyldigheten enligt 62

b § i förvaltningslagen, eftersom personuppgifter i en anmälan om att den handling lagts fram samt i en offentlig kungörelse och en handling som kungörs ska raderas från det allmänna datanätet efter den tid från framläggande som avses i 62 § 3 mom. och 62 a § 2 mom. Ändringarna i MKB-lagen gör det möjligt att hålla nödvändiga personuppgifter i handlingar tillgängliga på myndighetens webbplats också efter det att tiden för framläggande gått ut.

Namnet på den projektansvarige och uppgifterna om projektets lokalisering betraktas som nödvändiga uppgifter med avseende på informationen, eftersom ett ärende enligt MKB-lagen på basis av dem blir tillräckligt specificerat så att parterna och allmänheten kan bedöma projektets konsekvenser i omgivningen kring den aktuella platsen. Om den projektansvarige t.ex. under firma eller i form av ett personbolag är en privatperson som bedriver verksamhet, är namnet en personuppgift. Platsen för verksamheten, dvs. lokaliseringen, kan vara densamma som personens boningsort och därmed en identifieringsuppgift om personen. När uppgifter offentliggörs ska myndigheten fästa särskild uppmärksamhet vid att sekretessbelagda uppgifter inte offentliggörs i det allmänna datanätet.

4.1.3 SMB-lagens tillämpningsområde

Det föreslås att bemyndigandebestämmelsen i 4 § i SMB-lagen ändras så att den med stöd av den nämnda paragrafen utfärdade 1 § i SMB-förordningen också kan gälla en sådan plan eller ett sådant program som avses i 4 § 1 mom. 1 punkten i SMB-lagen och som inte kan specificeras på förhand i förteckningen över planer och program som ska miljöbedömas i 1 § i SMB-förordningen. Detta är särskilt avsett att gälla ministerieförordningar och statsrådsförordningar som bereds inom nämnda sektorer i 4 § 1 mom. 1 punkten av SMB-lagen samt planer eller program som baserar sig på en administrativ föreskrift, men det kan också gälla andra planer och program som bereds inom de sektorer som nämns i 4 § 1 mom. 1 punkten i SMB-lagen och som t.ex. av tidtabellsskäl inte innan de utfärdas har tagits med i förteckningen i 1 § i SMB-förordningen.

I lagen ska det enligt förslaget dessutom föreskrivas att skyldigheten enligt 11 § 3 mom. i SMB-lagen att genom offentlig kungörelse delge en miljöbedömd plan eller ett miljöhandlingsprogram samt beslut om godkännande av planen eller programmet inte ska gälla ministeriernas och statsrådets förordningar. Bestämmelser om offentliggörande av ministeriernas och statsrådets förordningar finns i lagen om Finlands författningssamling (188/2000). Förfarandena enligt den lagen kan anses vara tillräckliga för att ministeriernas och statsrådets förordningar inte ska behöva delges genom offentlig kungörelse enligt förvaltningslagen. I 11 § 3 mom. stryks enligt förslaget den enligt nuvarande praxis överflödiga bestämmelsen om skyldigheten att sända planerna och programmen, besluten om dem och miljörapporterna för kännedom till Finlands miljöcentral.

Dessutom slopas begränsningen av tillämpningsområdet enligt 7 § i SMB-lagen i fråga om förvaltningsplaner och havsförvaltningsplaner samt tillhörande åtgärdsprogram så att utarbetandet av dem i fortsättningen omfattas av SMB-lagens tillämpningsområde. Detta förtydligar förhållandet mellan lagarna och gör det också möjligt att säkerställa att kraven i SMB-direktivet uppfylls när förvaltningsplaner och havsförvaltningsplaner utarbetas.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

4.2.1 Myndighetsuppgifter som gäller gränsöverskridande miljökonsekvenser

Det är fråga om en överföring av uppgifter som för närvarande sköts vid miljöministeriet till Finlands miljöcentral och lagförslaget har inga konsekvenser som ökar statens utgifter. De fö-

reslagna ändringarna ökar Finlands miljöcentralers myndighetsuppgifter, vilket medför ett resursbehov i fråga om centralens personal och vissa administrativa kostnader. De uppgifter som överförs till Finlands miljöcentral förutsätter en årlig insats på uppskattningsvis 6 årsverken. De övriga administrativa kostnaderna beräknas medföra ett anslagsbehov på sammanlagt 78 000 euro per år för Finlands miljöcentral. Det föreslås att detta anslag överförs från miljöministeriets omkostnadsmoment till miljöcentralens omkostnadsmoment i budgetpropositionen för 2023. Motsvarande anslagsöverföring beaktas vid beredningen av planen för de offentliga finanserna 2024–2027.

Ändringen anses inte vara en sådan väsentlig organisatorisk förändring som skulle föranleda en i 5 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019) avsedd konsekvensbedömning.

4.2.2 Publicering av gamla handlingar enligt MKB-lagen och personuppgifter i dem i det allmänna datanätet

De föreslagna ändringarna tryggar för sin del tillgången till handlingar enligt MKB-lagen för parter och andra som behöver dem. Samtidigt säkerställs en korrekt behandling av de personuppgifter som ingår i handlingarna.

Lagändringarna kräver inga nya informationssystem eller sådana tekniska ändringar i befintliga informationssystem eller gränssnitt som medför kostnader för myndigheterna. I fråga om handlingar som publicerats i det allmänna datanätet förutsätts det att andra än nödvändiga personuppgifter i dem döljs, vilket ökar miljömyndighetens arbetsmängd. Till den del den tidsfrist för radering av också nödvändiga personuppgifter som anges i den nya bestämmelsen har löpt ut, ska också dessa tas bort från datanätet.

Myndigheternas arbetsmängd påverkas av flera faktorer och därför är det svårt att bedöma den sammantagna ökade arbetsbördan. Antalet handlingar som omfattas av regleringen är i princip betydande och den tid som går åt till att dölja personuppgifter i en enskild handling beror på handlingens omfattning och antalet personuppgifter som ingår i den. Mängden personuppgifter som ska döljas kan emellertid minskas redan när handlingarna sätts upp, exempelvis genom olika hänvisningstekniker. Avsikten är att miljöministeriet och de myndigheter som svarar för att handlingar görs tillgängliga i datanätet tillsammans ska fastställa hur raderingen av personuppgifter som publicerats i datanätet ska ordnas. Uppgifterna kan dock skötas inom ramen för befintliga anslag och andra resurser.

Ändringen är inte en sådan väsentlig organisatorisk förändring av en informationshanteringsmodell eller en administrativ reform om ibruktagande av informationssystem som skulle föranleda en i 5 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019) avsedd konsekvensbedömning.

4.2.3 SMB-lagens tillämpningsområde

Den föreslagna ändringen av 4 § i SMB-lagen skulle innebära att alla de myndighetsplaner och -program som uppfyller tillämpningsvillkoren för miljöbedömning enligt 4 § 1 mom. 1 punkten i SMB-lagen med säkerhet skulle omfattas av skyldigheten att göra en miljöbedömning. På så sätt stärks rättssäkerheten. Den föreslagna ändringen möjliggör ändringen av 1 § i SMB-förordningen och tydliggör ansvaret för granskning av uppkomsten av miljöbedömningsskyldigheten. När granskningsansvaret i högre grad riktas till den myndighet som bereder planer och program kan detta medföra en administrativ börda i fråga om att granska ärenden och sätta sig in i tillämpningsvillkoren för miljöbedömningen.

Tillämpningen av miljöbedömning på vissa ministeriers och statsrådets förordningar till följd av EU-domstolens rättspraxis när det gäller SMB-direktivet ökar den administrativa bördan vid beredningen av förordningar eftersom skyldigheten att göra en miljökonsekvensbedömning som uppfyller kraven i SMB-lagen och SMB-förordningen ska göras innan en förordning godkänns, bl.a. genom att en miljörapport utarbetas och två samrådsförfaranden ordnas. Genomförandet av miljöbedömningen kan i någon mån fördröja beredningen av en förordning. Dessutom kan det medföra kostnader för dem som bereder förordningarna när utarbetandet av miljöbedömningen och den miljörapport som ingår i den förutsätter anlitan av köpta tjänster. Skyldigheten att bedöma miljökonsekvenserna av de förordningar som hör till SMB-direktivets tillämpningsområde är dock en direkt följd av EU-domstolens rättspraxis och det går inte att avvika från den genom nationell reglering.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

5.1.1 Myndighetsuppgifter gällande gränsöverskridande miljökonsekvenser

Vid beredningen har man utöver det valda alternativet också övervägt möjligheten att myndighetsuppgifterna kvarstår hos miljöministeriet eller att de överförs till en natur-, trafik- och miljöcentral.

Det har konstaterats att det är ett dåligt alternativ att miljöministeriets roll bevaras oförändrad eftersom den belastar miljöministeriet oproportionerligt mycket i förhållande till uppgifternas samhälleliga konsekvenser. Det har inte ansetts ändamålsenligt att en stor del av de resurser som anvisats för miljöministeriets miljökonsekvensbedömningsverksamhet går åt till skötseln av operativa uppgifter som gäller gränsöverskridande miljökonsekvenser, vilket därmed minskar resurserna t.ex. för utveckling av lagstiftningen om miljökonsekvensbedömning. När Finland är upphovspart i fråga om miljökonsekvenser har miljöministeriet i praktiken fungerat som postlåda, vilket inte motsvarar de styrnings-, uppföljnings- och utvecklingsuppgifter som i första hand ankommer på ministeriet. Vissa kapaciteter hos ministeriet som talat för att bibehålla rollen oförändrad har dock identifierats. Om ett projekt eller en plan eller ett program som har gränsöverskridande miljökonsekvenser har rikstäckande konsekvenser, har miljöministeriet de bästa förutsättningarna att bedöma ärendets riksomfattande betydelse. Det här kan dock säkerställas även i fortsättningen t.ex. genom ett remissförfarande som gäller ärenden av riksintresse. En ytterligare styrka är den praktiska sakkunskap för uppgifterna som redan finns vid miljöministeriet men som emellertid genom utbildning kan överföras till Finlands miljöcentral.

Vid beredningen har man också granskat ett alternativ där en enda natur-, trafik- och miljöcentral skulle sköta myndighetsuppgifter som gäller gränsöverskridande miljökonsekvenser. Närings-, trafik- och miljöcentralerna är behöriga myndigheter vid nationella MKB-förfaranden och de har också utlåtandeuppgifter och rådgivningsuppgifter enligt SMB-lagen. De har därför stor sakkunskap om nationella MKB-förfaranden och miljöbedömningar av planer och program. Dock har man identifierat vissa svagheter hos detta alternativ. NTM-centralernas miljöansvarsområden lider redan nu av underdimensionerade resurser i förhållande till de ständigt ökande uppgifterna, och miljöministeriet har begränsade möjligheter att påverka NTM-centralernas resurser eftersom det är arbets- och näringsministeriet som ansvarar för den allmänna administrativa styrningen av centralerna. Det har också upplevts som en brist att internationellt samarbete i princip inte hör till NTM-centralernas uppgiftsområde och därmed inte sitter särskilt rätt i deras arbete i övrigt.

När det gäller Finlands miljöcentral har problemet med hur centralens resurser ska räcka till för skötseln av uppgifterna konstaterats. Tillräckliga resurser kan dock säkerställas genom miljöministeriets resultatstyrning, eftersom Finlands miljöcentral är ett ämbetsverk som lyder direkt under miljöministeriet. Finlands miljöcentral har starka sidor när det gäller skötseln av myndighetsuppgifter har ansetts vara att internationella uppgifter till sin natur lämpar sig väl för ämbetsverket. Vid Finlands miljöcentral finns dessutom sakkunskap om olika typer av projekt. Med hänsyn till miljöcentralens riksomfattande verksamhetsområde skulle den också vara en tydlig kontaktpunkt för andra länder.

5.1.2 SMB-lagens tillämpningsområde

Under beredningens gång har en sådan version varit på remiss, enligt vilken det på lagnivå i förslaget till ändrad 4 § i SMB-lagen skulle föreskrivas att andra planer och program än de som nämns i 1 § i SMB-förordningen och som uppfyller tillämpningsvillkoren för miljöbedömning enligt 4 § 1 mom. 1 punkten i SMB-lagen, ska undergå miljöbedömning. Detta skulle dock ha stått i strid med formuleringen av nämnda 4 § i övrigt och med bemyndigandet i den. Vid den fortsatta beredningen har man stannat för att föreslå en ändring av bemyndigandet i 4 § i SMB-lagen så att den bestämmelse som utfärdas med stöd av den nämnda paragrafen i fortsättningen också kan omfatta sådana planer och program som uppfyller tillämpningsvillkoren för miljöbedömning men som inte kan specificeras på förhand. På så sätt kan alla myndigheters planer och program som kräver miljöbedömning tas in i 1 § i SMB-förordningen, som utfärdats med stöd av 4 § i SMB-lagen.

När det gäller förordningar som hör till tillämpningsområdet för SMB-lagen har man vid beredningen också granskat möjligheten att planer och program som baserar sig på administrativa föreskrifter samt förordningar som ska genomgå miljökonsekvensbedömning i fortsättningen ska specificeras i förteckningen i 1 § i SMB-förordningen. Detta har dock i praktiken konstaterats vara en lösning som inte skulle fungera, eftersom exempelvis bemyndigandebestämmelserna i statsråds- och ministerieförordningar i princip är så allmänt utformade att de åtminstone inte i alla situationer innan beredningen av en förordning inleds är möjligt att fastställa om en förordning som utfärdats med stöd av bemyndigandet eventuellt omfattas av miljöbedömningskyldigheten. Nästa fas där det går att identifiera om en förordning omfattas av denna skyldighet inträder först när förordningen börjar beredas och dess huvudsakliga innehåll och mål är kända. I det skedet är det dock inte längre möjligt att bereda den ändring av SMB-förordningen som skulle krävas. Dessutom är det i praktiken omöjligt att i förteckningen i SMB-förordningen individualisera en förordning som ska undergå miljökonsekvensbedömning innan förordningen utfärdats. Planer och program som baserar sig på administrativa föreskrifter har av samma orsak ursprungligen lämnats utanför tillämpningsområdet för 1 § i SMB-förordningen i samband med stiftandet av SMB-lagen och den nämnda förordningen.

I fråga om bestämmelsen på lagnivå granskades också ett alternativ där den nya bestämmelsen endast skulle gälla ministeriernas och statsrådets förordningar. Detta skulle tydligare ha betonat den nya situation som uppstått till följd av EU-domstolens rättspraxis i fråga om skyldigheten att i vissa fall göra miljöbedömningar också av förordningar. En bestämmelse som enbart skulle gälla förordningar av ministerier och statsrådet skulle dock ha lämnat granskningen av skyldigheten att bedöma miljökonsekvenserna av planer och program som grundar sig på administrativa föreskrifter öppen.

5.2 Lagstiftning och andra handlingsmodeller i utlandet

5.2.1 Myndighetsuppgifter gällande gränsöverskridande miljökonsekvenser

I jämförelsen granskades skötseln av myndighetsuppgifter i de nordiska länderna och östersjöstaterna. I de andra nordiska länderna sköts avtalsparternas myndighetsuppgifter inte på ministerienivå. I Sverige sköts uppgiften av Naturvårdsverket, i Norge av Miljødirektoratet och i Danmark av Miljøstyrelsen. Av länderna i östersjöregionen sköts uppgifterna på ministerienivå i Estland, Lettland, Litauen och Ryssland (Ryssland är signatärstat men inte part). I Tyskland är det federala miljöministeriet kontaktpunkt för avtalet, varifrån de praktiska uppgifterna delegeras till delstaterna.

5.2.2 SMB-lagens tillämpningsområde

Vid jämförelsen granskades bestämmelserna i Sverige, Danmark och Tyskland om skyldigheten att göra miljökonsekvensbedömningar enligt SMB-direktivet. Syftet med jämförelsen är att konstatera hur miljöbedömningsskyldigheten för sådana planer och program som avses i artikel 3.2 i SMB-direktivet regleras i dessa länder och huruvida bestämmelserna gör det möjligt att fastställa miljöbedömningsskyldigheten från fall till fall i samband med beredningen av en plan eller ett program.

I Sverige finns en betydande del av miljöregleringen i miljöbalken (1998:808). Bestämmelser om MKB-förfarandet och miljöbedömning av planer och program finns i 6 kap. i miljöbalken. För att precisera detta kapitel i miljöbalken har det dessutom utfärdats en förordning om miljökonsekvensbedömning (Miljöbedömningsförordning (2017:966)), som innehåller närmare bestämmelser om MKB-förfarandet och miljöbedömning av planer och program. I 2 § i miljöbedömningsförordningen finns en förteckning över de planer och program som hör till sektorerna enligt artikel 3.2 i SMB-direktivet och som direkt omfattas av miljökonsekvensbedömningen. Förteckningen i 2 § i miljöbedömningsförordningen innehåller dock en bestämmelse om att utöver de planer och program som nämns i förteckningen ska vilken annan plan eller vilket annat program som helst som gäller de branscher som avses i paragrafen omfattas av tillämpningsområdet för skyldigheten att göra en miljökonsekvensbedömning när ramvillkoret uppfylls. Förteckningen är således inte avsedd att vara uttömmande, vilket innebär att skyldigheten att göra en miljökonsekvensbedömning kan övervägas från fall till fall i samband med planer och program som utarbetas inom de områden som avses i artikel 3.2 i SMB-direktivet, när det gäller andra planer och program än de som förtecknas i 2 § i förordningen om miljökonsekvensbedömning.

I Danmark finns bestämmelserna om skyldigheten att göra miljökonsekvensbedömning enligt SMB-direktivet i miljöskyddslagen (Miljøvurderingsloven (2021:1976)). Närmare bestämmelser om miljöbedömning av planer och program har dessutom utfärdats i miljöbedömningsförordningen (Miljøvurderingsbekendtgørelsen (2021:1376)). I Danmarks miljöbedömningslag eller i den miljöbedömningsförordning som utfärdats med stöd av lagen finns ingen uttömmande förteckning över de planer och program som omfattas av miljöbedömningsskyldigheten. Enligt miljöskyddslagen gäller skyldigheten att göra en miljöbedömning alla planer och program som utarbetats inom de sektorer som avses i artikel 3.2 i SMB-direktivet och som uppfyller ramvillkoret. I myndighetsanvisningarna om miljökonsekvenslagen (Vejledning til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter 2018 (VVM)) har regleringen preciserats genom exempel på planer och program som regionala myndigheter, kommuner och staten utarbetar och som kan höra till tillämpningsområdet för skyldigheten att göra en miljöbedömning. Exemplet är dock inte avsedda att vara uttömmande, vilket gör det möjligt att tillämpa

miljöbedömningskyldigheten från fall till fall i fråga om planer och program som bereds inom de sektorer som avses i artikel 3.2 i SMB-direktivet.

I Tyskland finns bestämmelser om skyldigheten att göra en miljökonsekvensbedömning i förbundsstatens lag om bedömning av inverkan på miljön (Gesetz über die Umweltverträglichkeitsprüfung (2021:540)). Dessutom kan det finnas preciserande bestämmelser på delstatsnivå om skyldigheten att göra miljöbedömning. I lagen finns en uttömmande förteckning över de planer och program som alltid ska bli föremål för en miljökonsekvensbedömning samt över de planer och program som ska bli föremål för en miljökonsekvensbedömning om de fastställer ramar för tillståndsbeslut för framtida projekt. Förbundsstatens lagstiftning möjliggör således inte att skyldigheten att göra en miljökonsekvensbedömning från fall till fall konstateras i fråga om sådana planer på program som bereds inom de sektorer som avses i artikel 3.2 i SMB-direktivet och som inte finns uppräknade i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

6 Remissvar

6.1 Myndighetsuppgifter gällande gränsöverskridande miljökonsekvenser

Av remissinstanserna konstaterade Norra Savolax förbund, Lapplands förbund, Mellersta Österbottens förbund, Finlands naturskyddsförbund, Bioenergi rf, kommunikationsministeriet, Yva ry och NTM-centralen i Nyland att de understöder en överföring av myndighetsuppgifter som gäller gränsöverskridande miljökonsekvenser från miljöministeriet till Finlands miljöcentral. Ingen remissinstans motsatte sig överföringen av myndighetsuppgifterna. Flera remissinstanser betonade vikten av tillräckliga resurser för Finlands miljöcentral. I vissa utlåtanden fästes dessutom uppmärksamhet vid behovet att säkerställa att det finns tillräcklig kompetens inom miljöcentralen för skötseln av uppgifterna. Miljöministeriet konstaterar att man under beredningen av bestämmelserna har behandlat resursbehovet för skötseln av uppgifterna i samråd med Finlands miljöcentral. Även utbildningsbehoven till följd av de nya uppgifterna planeras i samarbete med Finlands miljöcentral. Nylands förbund och Kymmenedalens förbund fäste dessutom uppmärksamhet vid att det måste finnas tillräcklig kompetens för planeringen av områdesanvändningen som helhet samt vid vikten av samarbete i anslutning till den. Miljöministeriet anser att det nuvarande samarbetet kan fortsätta också mellan Finlands miljöcentral och de aktörer som ansvarar för planeringen av områdesanvändningen.

Arbets- och näringsministeriet framförde i sitt utlåtande att konsekvenserna av ändringen inte har bedömts med tillräcklig noggrannhet i fråga om kärnkraftverksprojekt där arbets- och näringsministeriet är MKB-kontaktmyndighet. Propositionsmotiven har därför preciserats under den fortsatta beredningen. Dessutom lyfte ministeriet fram också andra ändringsbehov som hänför sig till MKB-lagen, men som ändå inte är väsentliga med tanke på de ändringar som nu föreslås.

6.2 Publicering i det allmänna datanätet av gamla handlingar enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och personuppgifter i dem

Finansministeriet, justitieministeriet, dataombudsmannens byrå och NTM-centralen i Nyland yttrade sig om den nya 38 a § som föreslås i MKB-lagen. Remissinstanserna förhöll sig positiva till de föreslagna ändringarna. Finansministeriet, justitieministeriet och dataombudsmannens byrå föreslog dock preciseringar i motiveringen till ändringen och till konsekvensbedömningen. Enligt dataombudsmannens byrå bör man i konsekvensbedömningen bättre beakta i synnerhet vilken inverkan en eventuell spärrmarkering har på offentliggörandet av personuppgifter samt informationen till den projektansvarige. Enligt dataombudsmannens byrå bör också tiden för hur länge personuppgifterna är framlagda preciseras i propositionsmotiven.

Finansministeriet föreslog preciseringar i fråga om bedömningen av konsekvenserna för de föreslagna förändringarna inom informationsförvaltningen. Justitieministeriet föreslog preciseringar särskilt i fråga om bedömningen av regleringsbehovet och av skyddsåtgärderna samt i fråga om de rättsliga grunderna för behandlingen av personuppgifter. Dessutom efterlyste ministeriet preciseringar angående identifieringen av den personuppgiftsansvarige som ansvarar för offentliggörande och utplåning av uppgifter samt angående bedömningen av konsekvenserna av behandlingen av personuppgifter för andra ändamål än det ursprungliga eller av att de personuppgifter som publiceras är en del av myndighetens personregister. Under den fortsatta beredningen har propositionsmotiven preciserats.

6.3 Tillämpningsområdet för lagen om bedömning av miljökonsekvenser av myndigheters planer och program

Den föreslagna ändringen av 4 § i SMB-lagen kommenterades av Finlands naturskyddsförbund och NTM-centralen i Nyland. Finlands naturskyddsförbund konstaterar i sitt utlåtande att förbundet understöder ändringen av SMB-lagens tillämpningsområde och vidare att man bör se till att myndigheterna har tillräckliga resurser och tillräcklig utbildning i miljökonsekvensbedömning. Enligt NTM-centralen i Nyland bör man i propositionen närmare uppskatta ökningen av NTM-centralernas arbetsmängd, antalet nya förordningar som kommer att omfattas av miljöbedömningen samt miljöbedömningens effekter. NTM-centralen i Nyland anförde vidare att det bör utarbetas tydliga anvisningar för utvärdering av miljöbedömningsskyldigheten av förordningarna. Miljöministeriet konstaterar att det inte går att på förhand uppskatta antalet förordningar eller antalet andra planer och program som omfattas av miljöbedömningen. Ministeriet påpekar dessutom att förordningar som påverkar miljön också hittills i allmänhet har sänts till närings-, trafik- och miljöcentralerna för utlåtande, även om det då inte har varit fråga om en begäran om utlåtande enligt SMB-lagen. Miljöministeriet svarar för anvisningarna i anslutning till miljöbedömningen av förordningarna.

Det förslag till ändring av bestämmelserna som varit på remiss har vid den fortsatta beredningen ändrats så att det endast föreslås en sådan ändring i 4 § i SMB-lagen att 1 § i SMB-förordningen, som utfärdats med stöd av nämnda 4 §, i fortsättningen också kan gälla planer och program som ska genomgå miljöbedömning men som inte på förhand kan specificeras i förteckningen i 1 § i SMB-förordningen. Avsikten är att i anslutning till stadfästandet av ändringen av bemyndigandet i SMB-lagen, med tanke på 1 § i SMB-förordningen, bereda en ändring som till innehållet motsvarar den ändring av 4 § i SMB-lagen som varit på remiss.

7 Specialmotivering

7.1 Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

28 §. *Projekt som genomförs på ett område under Finlands jurisdiktion.* I paragrafen föreslås en ändring enligt vilken Finlands miljöcentral i stället för miljöministeriet ska ha det allmänna ansvaret enligt 1 mom. för skötseln av uppgifter enligt internationella avtal som är förpliktande för Finland, om ett projekt som genomförs på ett område under Finlands jurisdiktion kan antas ha betydande miljökonsekvenser på ett område under jurisdiktionen för en annan stat. Med internationella överenskommelser avses i detta sammanhang Esbokonventionen och den bilaterala överenskommelsen mellan Finland och Estland om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang. Eftersom också MKB-direktivet innehåller förpliktelser i anslutning till detta, gäller förpliktelsen också medlemsstater i Europeiska unionen. Med ett område under Finlands jurisdiktion avses finska statens territorium och ekonomiska zon.

I 2 mom. föreslås en motsvarande ändring enligt vilken Finlands miljöcentral åläggs en skyldighet att bereda myndigheter, sammanslutningar och stiftelser i en annan stat och dem vars förhållanden eller intressen kan påverkas av projektet tillfälle att delta i bedömningsförfarandet. Vidare föreslås ett tillägg till 2 mom. enligt vilket Finlands miljöcentral ska ge den möjlighet att delta i bedömningsförfarandet som avses i paragrafen också om en sådan medlemsstat i Europeiska unionen mot vilken en betydande miljökonsekvens kan antas rikta sig kräver det. Tillägget följer av artikel 7 i MKB-direktivet.

29 §. *Internationellt hörande i samband med projekt som genomförs på ett område under Finlands jurisdiktion.* Paragrafen innehåller bestämmelser om behöriga myndigheter och förfaranden i situationer där Finland är upphovspart i projekt med gränsöverskridande miljökonsekvenser. Kontaktmyndigheten ska i fortsättningen sända programmet för miljökonsekvensbedömningen, miljökonsekvensbeskrivningen, sitt utlåtande om programmet och den motiverade slutsatsen till Finlands miljöcentral i stället för till miljöministeriet. Även andra uppgifter som enligt bestämmelsen ankommer på miljöministeriet ska överföras till Finlands miljöcentral. Finlands miljöcentral ska framöver sända underrättelser till en annan stat för kännedom till utrikesministeriet och dessutom till miljöministeriet.

I paragrafens 4 mom. stryks skyldigheten att sända kontaktmyndighetens utlåtande om bedömningsprogrammet för kännedom till alla stater. Skyldigheten baserar sig på MKB-direktivet, vilket innebär att den i fortsättningen är tillämplig endast i sådana fall där en deltagande stat är en medlemsstat i Europeiska unionen. Skyldigheten att sända utlåtandet om programmet ska i fortsättningen ingå i 5 mom., som är tillämpligt på Europeiska unionens medlemsstater på samma sätt som skyldigheten att sända en motiverad slutsats.

29 a §. *Tillståndsmyndighetens skyldigheter i projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser.* Paragrafen innehåller bestämmelser om skyldigheterna att sända tillståndsansökan till en annan medlemsstat som deltar i MKB-förfarandet och att sända tillståndsbeslutet till en annan stat som deltagit i förfarandet. Om en medlemsstat i Europeiska unionen har deltagit i bedömningsförfarandet, ska tillståndsmyndigheten i fortsättningen sända tillståndsansökan för ett projekt som avses i 28 § och översättningar av de väsentliga delarna av ansökan till Finlands miljöcentral i stället för till miljöministeriet. Väsentliga delar i tillståndsansökan kan anses vara åtminstone de delar på basis av vilka myndigheterna i en annan stat och de vars förhållanden eller intressen projektet kan påverka kan identifiera projektets gränsöverskridande betydande skadliga miljökonsekvenser och hur de kommentarer som lämnats i tidigare faser har beaktats. Tillståndsmyndigheten ska dessutom sända tillståndsbeslutet och översättningar av väsentliga delar av det till Finlands miljöcentral. Finlands miljöcentral ska sända tillståndsansökan för kännedom till de medlemsstater i Europeiska unionen som deltagit i bedömningsförfarandet och tillståndsbeslutet för kännedom till andra stater som har deltagit i bedömningsförfarandet. Skyldigheten att sända tillståndsbeslutet baserar sig på Esbokonventionen och är därför tillämplig på alla stater som deltagit i förfarandet. Skyldigheten som gäller tillståndsansökan grundar sig på MKB-direktivet och därför är skyldigheten endast tillämplig på Europeiska unionens medlemsstater.

30 §. *Projekt som genomförs på ett område under en annan stats jurisdiktion.* I paragrafen föreskrivs det om den behöriga myndigheten i Finland när det gäller projekt som genomförs på ett område under en annan stats jurisdiktion samt om det samrådsförfarande som myndigheten ordnar, om ett område under Finlands jurisdiktion sannolikt kommer att drabbas av betydande miljökonsekvenser. Den behöriga myndigheten är i fortsättningen Finlands miljöcentral och den svarar för skötseln av de uppgifter som följer av avtal som är förpliktande för Finland i en annan stats förfarande för miljökonsekvensbedömning. Tiden för hörande i Finland bestäms enligt den tidsfrist som den andra staten har föreslagit. Den staten ska vid fastställande av tidsfristen beakta

kravet i Esbokonventionen på att den ska ge allmänheten i Finland likvärdiga möjligheter att delta i projektets MKB-förfarande som erbjuds upphovspartens allmänhet (artikel 2.6 i Esbokonventionen). Skyldigheten att ordna hörande för allmänheten gäller också den utsatta parten (artiklarna 3.8 och 4.2 i Esbokonventionen).

Det föreslås att 2 mom. 1 punkten ändras så att Finlands miljöcentral i fortsättningen ska tillställa utrikesministeriet och miljöministeriet den i momentet nämnda underrättelsen. Till 2 mom. fogas också en helt ny 2 punkt, enligt vilken Finlands miljöcentral på begäran av en annan stat ska sända den staten uppgifter som skäligen finns att tillgå om den miljö inom Finlands jurisdiktion för vilken det föreslagna projektet kan antas ha konsekvenser, om uppgifterna behövs för utarbetandet av handlingar som gäller miljökonsekvensbedömningen. Skyldigheten baserar sig på Esbokonventionen. Till följd av detta blir 2 mom. 2 punkten i den gällande paragrafen 3 punkten. Punkten preciseras så att handlingar som en annan stat har sänt i anslutning till bedömningen av gränsöverskridande miljökonsekvenser i Finland ska delges genom en offentlig kungörelse enligt förvaltningslagen. På motsvarande sätt blir 2 mom. 5 punkten i den gällande paragrafen momentets 6 punkt och också den preciseras så att ett tillstånd som en annan stat har sänt för ett projekt ska delges genom offentlig kungörelse.

38 a §. Publicering av gamla handlingar. Till lagen föreslås bli fogad en ny 38 a § som föreskriver om publicering i det allmänna datanätet av sådana handlingar enligt MKB-lagen som publicerats före den 1 januari 2020. Bestämmelsen ska också gälla handlingar som har publicerats i enlighet med den upphävda lagen om förfarande vid miljökonsekvensbedömning (468/1994). De handlingar som publiceras får innehålla den projektansvariges namn samt uppgifter om projektets lokalisering (t.ex. fastigheters namn och fastighetsbeteckningar). I paragrafen ska det också föreskrivas om skyldigheten att ta bort personuppgifter från webbplatsen.

Enligt den nya paragrafen kan handlingar som har publicerats på myndighetens webbplats före den 1 januari 2020 innehålla den projektansvariges namn och uppgifter om projektets lokalisering, vilka kan betraktas som personuppgifter, trots vad som föreskrivs i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. Offentliggjorda personuppgifter ska tas bort från webbplatsen efter det att tiden för framläggande av den motiverade slutsats som avses i 23 § 3 mom. i MKB-lagen har löpt ut eller när bedömningsförfarandet har avslutats på det sätt som avses i 12 § i lagen från 1994 om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Den förstnämnda tidsfristen lämpar sig för projekt som omfattas av tillämpningsområdet för den gällande MKB-lagen, och den sistnämnda tidsfristen lämpar sig för projekt på vilka den redan upphävda lagen från 1994 om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning fortfarande är tillämplig. Tillämpligheten bestäms utifrån övergångsbestämmelserna i den gällande MKB-lagen.

Den rättsliga grunden för behandlingen av personuppgifter är artikel 6.1 c och 6.1 e i den allmänna dataskyddsförordningen (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679) enligt vilka den nationella regleringsmånen på det sätt som nämns i motiveringen baserar sig på artiklarna 6.2 och 6.3. Om kraven i artikel 6.1 c och 6.1 e uppfylls får medlemsstaterna med stöd av artikel 6.2 och 6.3 behålla eller införa mer specifika bestämmelser för att anpassa tillämpningen av bestämmelserna i förordningen genom att närmare fastställa specifika krav för uppgiftsbehandlingen och andra åtgärder genom vilka en laglig och korrekt behandling av uppgifterna säkerställs. Regleringen ska uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas. Syftet med förslaget är i detta fall att främja tillgången till miljöinformation samt att trygga skyddet för de berörda personuppgifterna i gamla beslut genom att begränsa offentliggörandet av personuppgifter som finns tillgängliga i det allmänna datanätet till endast nödvändiga uppgifter, som ska anses vara namnet på den projektansvarige (endast i sällsynta fall personuppgifter) samt projektets lokalisering.

Det är värt att notera att den projektansvarige ansvarar för utarbetandet av de handlingar som ska publiceras i MKB-lagens system, så den projektansvarige är medveten om de personuppgifter som ingår i dokumentet. Kontaktmyndigheten svarar för sin del för publiceringen av handlingar och ordnandet av hörande i anslutning till dem. MKB-förfarandet och den därtill hörande publiceringen av handlingar genomförs i samarbete med den projektansvarige, vilket innebär att den projektansvarige får information i rätt tid om när de handlingar som gäller projektet och de personuppgifter som eventuellt ingår i det offentliggörs.

I situationer där en spärrmarkering har antecknats för den projektansvarige i befolkningsdatasystemet, kan uppgifterna inte publiceras på webbsidorna på det sätt som anges ovan. Uppgifter som spärrmarkerats är sekretessbelagda med stöd av 24 § 1 mom. 31 punkten i offentlighetslagen. Enligt 37 § i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009) får en myndighet till vilken uppgifter som omfattas av spärrmarkering har lämnats ut ur befolkningsdatasystemet inte lämna ut uppgifterna vidare eller lämna ut dem till utomstående för påseende eller behandling, om inte något annat föreskrivs i lag. Myndigheten ska också se till att uppgifterna får behandlas endast av personer i vars uppgifter det omedelbart ingår att behandla uppgifterna i fråga. På avvikelser från sekretessbestämmelserna och på återkallelse av spärrmarkering tillämpas bestämmelserna i offentlighetslagens 7 kap. Det kan dock anses vara exceptionellt att den projektansvarige har spärrmarkering och är verksam som enskild verksamhetsutövare i eget namn och på egen fastighet. Fastighetsbeteckningen anses inte vara en personuppgift, om personens hemadress inte finns på fastigheten. Om en sådan situation ändå uppstår, ska lokaliseringen individualiseras på något annat sätt.

7.2 Lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program

4 §. Planer och program som förutsätter en miljöbedömning. I den första meningen i 2 mom. stryks preciseringen gällande lagar och förordningar. Det föreslås således att bemyndigandet ändras så att den bestämmelse som utfärdats med stöd av bemyndigandet, nämligen 1 § i SMB-förordningen, i fortsättningen också kan gälla planer och program som grundar sig på administrativa föreskrifter. Den förteckning över planer och program som ska genomgå miljöbedömning och som utfärdats med stöd av bemyndigandet i 1 § i SMB-förordningen omfattar i sin nuvarande form endast planer och program som baserar sig på lagar och förordningar som kan specificeras på förhand och som alltid ska miljöbedömas. Utöver dessa är avsikten att i samband med stadfästandet av ändringen av 4 § i SMB-lagen bereda en ny punkt i förordningen som dessutom ska gälla alla andra planer och program som baserar sig på en lag eller en förordning eller på en myndighets administrativa föreskrifter, när de uppfyller de tillämpningsvillkor för miljöbedömning som nämns i 4 § 1 mom. 1 punkten i SMB-lagen.

Ursprungligen (RP 243/2004 rd, detaljmotiveringen) var avsikten att i 1 § i SMB-förordningen, som utfärdats med stöd av bemyndigandet, räkna upp alla planer och program som baserar sig på de lagar eller förordningar som gällde när bemyndigandebestämmelsen stiftades och på vilka miljöbedömningen alltid ska tillämpas. Enligt motiveringen var avsikten att komplettera förteckningen i förordningen i takt med att ny lagstiftning som förpliktar till utarbetande av planer eller program som omfattas av SMB-lagens tillämpningsområde träder i kraft. I praktiken är det dock inte möjligt att fortlöpande hålla förteckningen uppdaterad. För att säkerställa att alla planer och program som uppfyller tillämpningsvillkoren för miljöbedömning säkert ska omfattas av en sådan bedömning, behövs det en punkt i bestämmelsen som täcker in alla andra planer och program som uppfyller de nämnda tillämpningsvillkoren. På detta sätt kan man eliminera de situationer som den gällande regleringen tillåter, dvs. att en plan eller ett program uppfyller de tillämpningsvillkor som avses i 4 § 1 mom., men inte ingår i 1 § i SMB-förordningen, som utfärdats med stöd av paragrafen. Ändringen är särskilt avsedd att gälla ministerieförordningar

och statsrådsförfordningar som uppfyller de tillämpningsvillkor för miljökonsekvensbedömning som nämns i 4 § 1 mom. 1 punkten samt planer eller program som baserar sig på en besittning, men den kan också gälla andra planer och program som bereds inom de områden som nämns i 4 § 1 mom. 1 punkten i SMB-lagen. I praktiken ska granskningen av huruvida tillämpningsvillkoren i 4 § 1 mom. 1 punkten i SMB-lagen uppfylls göras hos den som ansvarar för beredningen av en plan eller ett program som inte specificerats på förhand. Detta ger de bästa förutsättningarna att granska skyldigheterna i fråga om miljöbedömning i det skedet och av den aktör som har den bästa kunskapen om relevanta detaljer som inverkar på saken. Om den beredande aktören till följd av granskningen konstaterar att planen eller programmet uppfyller alla tillämpningsvillkor som föreskrivs i 4 § 1 mom. 1 punkten, ska den inleda en miljöbedömning enligt SMB-lagen.

För att skyldigheten att göra en miljöbedömning ska uppkomma är det viktigt att det är fråga om en myndighetsplan eller ett program som baserar sig på lag, förordning eller administrativa föreskrifter. Enligt Europeiska unionens domstol är detta fallet när godkännandet av planen eller programmet regleras genom nationella lagar eller förordningar som fastställer de myndigheter som är behöriga att godkänna planen och programmen samt förfarandet för att utarbeta dem. Dessutom ska den utarbetas för jordbruk, skogsbruk eller fiske, energiförsörjning, industri, transport, avfallshantering, vattenhushållning, telekommunikation, turism, regional utveckling, områdesanvändning, miljöskydd eller naturvård. I fråga om sektorsvillkoret har det i EU-domstolens rättspraxis fastställts att detta villkor uppfylls också när en plan eller ett program som nominellt bereds för en annan sektor innehåller åtgärder som gäller de nämnda sektorerna.

Ett tredje villkor för att bestämmelserna om miljöbedömning ska tillämpas är det så kallade ramvillkoret, dvs. att den plan eller det program som utarbetas skapar ramar för beslut om tillstånd för eller godkännande av projekt. Ramvillkoret definieras inte närmare i SMB-direktivet. I sin rättspraxis gällande SMB-direktivet har EU-domstolen konstaterat att en plan eller ett program uppfyller ramvillkoret åtminstone när planen eller programmet fastställer en betydande helhet av kriterier och förfaranden för godkännande och genomförande av projekt (mål C-290/15). Generaladvokaten har i sitt förslag till avgörande i målet C-671/16 konstaterat att det är fråga om en relevant helhet om projektens miljöpåverkan följer av just dessa kriterier eller närmare bestämmelser. EU-domstolen har konstaterat att ramvillkoren uppfylls om det i planen eller programmet fastställs en betydande helhet av kriterier och förfaranden för godkännande och genomförande av projektet, särskilt i fråga om lokalisering, art, storlek eller verksamhetsförutsättningar för sådana projekt eller genom resursfördelning (mål C-300/20). Med ”projekt” avses i detta sammanhang ett projekt enligt definitionen i MKB-direktivet, dvs. ”arbeten eller ingrepp som förändrar de fysiska förhållandena på platsen” (mål C-254/19, punkt 29).

7 §. Begränsning av tillämpningsområde och förhållande till annan lagstiftning. I paragrafens 2 mom. stryks konstaterandet att bestämmelser om miljökonsekvensbedömning som motsvarar en miljöbedömning enligt SMB-lagen i samband med utarbetandet av förvaltningsplaner och havsförvaltningsplaner samt åtgärdsprogram för dem finns i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004).

10 §. Gränsöverskridande miljökonsekvenser. Paragrafen innehåller bestämmelser om myndighetsuppgifter i fråga om sådana planer och program som kan ha betydande gränsöverskridande miljökonsekvenser. För dessa uppgifter är Finlands miljöcentral framöver behörig myndighet. I 1–4 mom. föreslås motsvarande ändringar.

Enligt 3 mom. ska Finlands miljöcentral i fortsättningen informera både utrikesministeriet och miljöministeriet om det material som sänds till en annan stat.

Paragrafens 4 mom. ändras så att tidsfristen för en stat till vilken ett utkast till plan eller program och en miljörapport har sänts i fortsättningen är bunden till den tidsfrist som anges i den underrättelse som avses i 3 mom. I enlighet med den gällande bestämmelsen skulle en annan stat alltid ha upp till 60 dagar på sig enbart för att anmäla sitt intresse för att samråda, vilket i praktiken har varit en alltför lång tid. Den föreslagna ändringen skulle snabba upp förfarandet.

10 a §. *Deltagande i miljöbedömningen av en annan stats plan eller program.* I paragrafen föreskrivs det om deltagande i miljöbedömningen av en annan stats plan eller program i det fall att planen eller programmet kan antas ha betydande miljökonsekvenser på ett område under Finlands jurisdiktion samt om myndighetsuppgifter i anslutning till deltagandet.

I fråga om dessa uppgifter är Finlands miljöcentral framöver behörig myndighet.

I paragrafen föreslås därför behövliga ändringar.

Det föreslås att 2 mom. 2 punkten ändras så att Finlands miljöcentral i fortsättningen ska sända den underrättelse som lämnats till en annan stat för kännedom inte bara till utrikesministeriet utan också till miljöministeriet. Dessutom ändras 2 mom. 3 punkten så att utkastet till plan och program och miljörapporten i fortsättningen ska delges allmänheten genom en offentlig kungörelse enligt förvaltningslagen. Vidare sägs det klart ut att allmänheten ska ges tillfälle att yttra sig inom skäligen tid. Den skäligen tiden bestäms från fall till fall med beaktande av den aktuella planeringssituationen. Förvaltningslagens allmänna bestämmelse i 62 a § om offentlig kungörelse under 14 dygn kan i princip inte alltid anses uppfylla kravet på skälighet.

11 §. *Godkännande av en plan eller ett program samt delgivning av beslutet.* Paragrafens 3 mom. ändras så att den skyldighet till delgivning genom offentlig kungörelse som avses i momentet inte gäller planer och program som utfärdas genom förordning av ministerier eller statsrådet. I 3 mom. stryks dessutom skyldigheten att sända beslutet samt planen eller programmet och miljörapporten för kännedom till Finlands miljöcentral.

7.3 Markanvändnings- och bygglagen

206 a §. *Anmälnings- och samråds skyldighet i fråga om planer som utarbetas för finskt territorium.* Enligt den gällande bestämmelsen ska miljöministeriet sörja för anmälningsförfarandet och för samrådsförfarandet med en annan medlemsstat. Bestämmelsen förblir i övrigt oförändrad, men det föreslås att 1 och 2 mom. ändras så att de gäller Finlands miljöcentral i stället för miljöministeriet. Till hänvisningen till direktiv 2001/42/EG fogas direktivets tilltalsnamn. Till den svenska versionen av paragrafen fogas dessutom vissa ord i den finska versionen av den gällande paragrafen som saknas i den gällande svenska versionen.

206 b §. *Anmälnings- och samrådsförfarande i fråga om planer som utarbetas för finskt territorium.* Enligt den gällande paragrafens 1 mom. ska den myndighet som utarbetar en plan meddela miljöministeriet att frågan om planläggning har väckts. Bestämmelsen förblir i övrigt oförändrad, men det föreslås att meddelandet ska lämnas till Finlands miljöcentral.

Paragrafens 2 mom. ändras på motsvarande sätt så att det gäller Finlands miljöcentral i stället för miljöministeriet. I övrigt förblir bestämmelsen oförändrad.

206 c §. *Godkännande av en plan och information om godkännandet.* Det föreslås att bestämmelsen ändras så att den myndighet som utarbetar en plan, utan dröjsmål ska underrätta Finlands miljöcentral i stället för miljöministeriet om att en plan som avses i 206 b § har godkänts. Hänvisningen till det direktiv som nämns i 206 a § föreslås bli förtydligad.

7.4 Luftfartslagen

Omnämmandet av miljöministeriet som mottagare av de handlingar som avses i hänvisningsbestämmelserna i lagens 80 och 81 b § till 29 a § i MKB-lagen ändras till Finlands miljöcentral.

7.5 Lagen om trafiksystem och landsvägar

Omnämmandet av miljöministeriet som mottagare av de handlingar som avses i hänvisningsbestämmelsen i lagens 29 § till 29 a § i MKB-lagen ändras till Finlands miljöcentral. Dessutom preciseras hänvisningen till utredningsplaner och vägplaner i paragrafen.

7.6 Marktäktslagen

Omnämmandet av miljöministeriet som mottagare av de handlingar som avses i hänvisningsbestämmelserna i lagens 13 och 19 § till 29 a § i MKB-lagen ändras till Finlands miljöcentral.

7.7 Banlagen

Omnämmandet av miljöministeriet som mottagare av de handlingar som avses i hänvisningsbestämmelsen i lagens 24 § till 29 a § i MKB-lagen ändras till Finlands miljöcentral. Dessutom preciseras hänvisningen till utredningsplaner och järnvägsplaner i paragrafen.

7.8 Miljöskyddslagen

Omnämmandet av miljöministeriet som mottagare av de handlingar som avses i hänvisningsbestämmelsen i lagens 212 § till 29 a § i MKB-lagen ändras till Finlands miljöcentral.

8 Ikraftträdande

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2023.

9 Förhållande till budgetpropositionen

Propositionen har samband med budgetpropositionen för 2023. Konsekvenserna behandlas närmare i avsnitt 4.2, under 4.2.1. Propositionen föranleder inga behov av tilläggsanslag, utan det är fråga om överföring av utgifter och anknytande anslag mellan myndigheterna.

10 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen är vars och ens privatliv, heder och hemfrid tryggade. Närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter utfärdas genom lag. Enligt 12 § 2 mom. i grundlagen är handlingar och upptagningar som innehas av myndigheter offentliga, om inte offentligheten av tvingande skäl särskilt har begränsats genom lag. Var och en har rätt att ta del av offentliga handlingar och upptagningar.

Skyddet för privatlivet och personuppgifter bör stå i proportion till andra grundläggande och mänskliga rättigheter samt till andra väsende samhällsliga intressen, har grundlagsutskottet framhållit. Lagstiftaren ska garantera skyddet för privatlivet och personuppgifter på ett sätt som är godtagbart med avseende på de samlade grundläggande fri- och rättigheterna. Grundlagsutskottet har framhållit att skyddet för privatlivet och personuppgifter inte har företräde framför andra grundläggande fri- och rättigheter. Det handlar om att samordna och avväga två eller flera

RP 120/2022 rd

bestämmelser om de grundläggande fri- och rättigheterna (GrUU 14/2018 rd, s. 8, GrUU 54/2014 rd, s. 2/II och GrUU 10/2014 rd, s. 4/II).

Grundlagsutskottet har särskilt lyft fram balansen mellan handlingars offentlighet och skyddet för personuppgifter (GrUU 22/2008 rd, s. 3/II). Vid bedömningen av den nationella lagstiftningen om skydd för personuppgifter ska också Europeiska unionens allmänna dataskyddsförordning, som är direkt tillämplig rätt i medlemsstaterna, beaktas. I den allmänna dataskyddsförordningen fastställs det att myndigheterna ska kunna lämna ut personuppgifter i handlingar som de innehar, om det föreskrivs särskilt om detta i lag. Lagstiftningen ska i sådana fall sammanjämka handlingsoffentligheten med skyddet för personuppgifter. I Europeiska unionens allmänna dataskyddsförordning fastställs allmänna principer för skyddet av personuppgifter, såsom principen om uppgiftsminimering i förhållande till ändamålet med behandlingen av personuppgifter, som så effektivt som möjligt ska beaktas också i den lagstiftning som samordnar handlingars offentlighet och skyddet av personuppgifter.

Förslaget innehåller särskilda bestämmelser om behandling av personuppgifter till den del det är fråga om behandling i det allmänna datanätet av personuppgifter som avses i den gamla MKB-lagen. Med avseende på artikel 6.1 i dataskyddsförordningen är behandlingen av personuppgifter nödvändig bland annat om det krävs för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige (led c), eller om behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning (led e).

Vid förfarandet enligt MKB-lagen behandlas personuppgifter för att styra in ett projekts konsekvenser för miljön och olika aktörer samt för att nå parterna och tillgodose deras rättigheter. Det är fråga om situationer som avses i artikel 6.1 c och 6.1 e i den allmänna dataskyddsförordningen. Till den del det är fråga om uppgifter som identifierar en fastighet är det också fråga om sådana miljöuppgifter som avses i miljöinformationsdirektivet. De registrerades rättigheter enligt dataskyddsförordningen varierar beroende på vilken rättslig grund behandlingen vilar på. Om det är fråga om behandling för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige, har den registrerade rätt att få information om behandlingen av personuppgifter, om inte något särskilt undantag föreskrivs i lag, rätt att få tillgång till uppgifter, rätt att korrigera uppgifter, rätt att begränsa behandlingen i fråga om behandling av uppgifter, rättelse av personuppgifter eller begränsning av behandling samt rätt att inte bli föremål för automatiskt beslutsfattande utan laglig grund. Om den rättsliga grunden för behandlingen är att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning, har den registrerade dessutom rätt att motsätta sig behandlingen.

Om behandlingen motsvarar förutsättningarna i artikel 6.1.c och 6.1.e i den allmänna dataskyddsförordningen får medlemsstaterna med stöd av artikel 6.2 och artikel 6.3 behålla eller införa mer specifika bestämmelser för att anpassa tillämpningen av bestämmelser i förordningen genom att närmare fastställa specifika krav för uppgiftsbehandlingen och andra åtgärder för att säkerställa en laglig och rättvis behandling. Regleringen ska uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas. Syftet med regleringen är i detta fall att främja tillgången till miljöinformation samt att trygga skyddet för de berörda personuppgifterna i gamla beslut genom att begränsa offentliggörandet av personuppgifter som finns tillgängliga i det allmänna datanätet till endast nödvändiga uppgifter.

När personuppgifter i en handling i efterhand publiceras i ett allmänt datanät är det fråga om sådan verksamhet som avses i artikel 6.4 i dataskyddsförordningen, dvs. behandling av personuppgifter för något annat ändamål än det för vilket uppgifterna har samlats in. I sådana fall ska man enligt artikel 6.4 i förordningen beakta a) kopplingar mellan ändamålen med insamlingen

av personuppgifter och ändamålen med den avsedda ytterligare behandlingen, b) sammanhanget inom vilket personuppgifterna har samlats in, särskilt förhållandet mellan den registrerade och den personuppgiftsansvariga, c) personuppgifternas art, d) de eventuella konsekvenserna av den planerade ytterligare behandlingen för de registrerade och e) förekomsten av lämpliga skyddsåtgärder.

En behandling i efterskott av personuppgifter bedöms i detta fall inte ha några betydande konsekvenser för de registrerade. Offentliggörandet av nödvändig information gör det möjligt för allmänheten att få information och påverka miljöviktiga projekt. Enligt dataskyddsförordningens riskbaserade tillvägagångssätt ska skyddsåtgärderna vara starkare ju känsligare personuppgifter det är fråga om. De föreslagna bestämmelserna gäller inte känsliga personuppgifter. Pseudonymisering av uppgifter efter det att tidsfristen för att hålla uppgifterna offentliga har löpt ut kan anses vara lämpliga skyddsåtgärder. Enligt principen om minimering ska informationen hållas framlagd så kort tid som möjligt. Kontaktmyndigheten kan informera de registrerade om för vilket ändamål uppgifterna behandlas. Myndigheten kan dock inte i enlighet med 16 § 3 mom. i offentlighetslagen försäkra sig om mottagarens rätt att använda personuppgifterna eller om uppgifternas senare användningsändamål, eftersom uppgifterna är tillgängliga för vem som helst som använder det allmänna datanätet (till denna del, se motiveringen i RP 79/2019 rd, s. 37).

Syftet med att handlingar publiceras i det allmänna datanätet är att förmedla miljöinformation till den som behöver. Det är således delvis fråga om samma ändamål för vilket personuppgifterna i tiden har samlats in. De personuppgifter som ingår i handlingarna kan vara uppgifter som identifierar en fastighet och dess ägare. Det är inte fråga om i artikel 9 i den allmänna dataskyddsförordningen avsedda särskilda kategorier av personuppgifter eller personuppgifter som rör fällande domar i brottmål eller överträdelser enligt artikel 10 i dataskyddsförordningen. Enligt de föreslagna bestämmelserna får endast nödvändiga personuppgifter offentliggöras. Dessa är enligt den föreslagna 38 a § i MKB-lagen den projektansvariges namn och uppgifter om projektets lokalisering. De handlingar som publiceras i det allmänna datanätet måste innehålla dessa uppgifter för att ärenden ska bli tillräckligt specificerat och för att parterna och allmänheten ska kunna bedöma verksamhetens miljökonsekvenser i omgivningen på den ort där den bedrivs.

Om handlingar som publiceras i ett datanät innehåller personuppgifter, kan de utgöra en del av en myndighets personregister. Grundlagsutskottet har i sin praxis ansett det viktigt med tanke på skyddet för personuppgifter att reglera åtminstone syftet med registreringen av uppgifterna, uppgifternas innehåll, det tillåtna användningsändamålet inklusive rätten att överlåta registrerade uppgifter, den tid som uppgifterna finns kvar i registret och den registrerades rättsskydd. Regleringen av dessa omständigheter på lagnivå ska dessutom vara omfattande och detaljerad (GrUU 14/2002 rd, s. 2, GrUU 27/2006 rd, s. 2/II och GrUU 2/2008 rd, s. 2/II). Kravet på bestämmelser i lag gäller också möjligheten att ge ut uppgifter via en teknisk anslutning (GrUU 12/2002 rd, s. 5).

Enligt 2 § 3 mom. i grundlagen ska all utövning av offentlig makt bygga på lag. För lagar gäller det allmänna kravet på att de ska vara exakta och noga avgränsade. Den här uppfattningen har också understrukits i grundlagsutskottets ställningstaganden. Utskottet har bland annat förutsatt att målgruppen för bestämmelserna utan svårigheter ska kunna tillämpa dem (se t.ex. GrUU 60/2014 rd, s. 2). Grundlagsutskottet har dessutom i samband med reglering som har kopplingar till de grundläggande fri- och rättigheterna ansett att den behöriga myndigheten entydigt ska framgå av lagen (GrUU 21/2001 rd, s. 3/II) eller annars exakt (GrUU 47/2001 rd, s. 3/I).

RP 120/2022 rd

Grundlagsutskottet har å andra sidan i sin praxis påpekat att lagstiftningen om behandling av personuppgifter är tungrodd och komplicerad (se t.ex. GrUU 2/2018 rd, s. 4-8, 11, GrUU 49/2017 rd, s. 4, GrUU 31/2017 rd, s. 4, och GrUU 71/2014 rd, s. 3). Utskottet har ansett att tillgodoseendet av skyddet för personuppgifter i första hand ska grunda sig på den allmänna dataskyddsförordningen och nationell allmän lagstiftning. I det sammanhanget bör man undvika nationell speciallagstiftning, som bör reserveras enbart för situationer då den dels är tillåten enligt dataskyddsförordningen, dels nödvändig för att tillgodose skyddet för personuppgifter (GrUU 2/2018 rd, s. 5). Det finns skäl att vara restriktiv när det gäller att införa nationell speciallagstiftning. Sådan lagstiftning bör vara avgränsad till nödvändiga bestämmelser inom ramen för det nationella handlingsutrymme som dataskyddsförordningen medger (se t.ex. GrUU 20/2020 rd, s. 3 och GrUU 26/2018 rd, s. 3 och GrUU 14/2018 rd, s. 5). Utskottet har i sin nyare utlåtandep Praxis ansett att det inte finns något hinder för att kraven på räckvidd för, exakthet hos och noggrann avgränsning av bestämmelser om skyddet av personuppgifter till vissa delar kan uppfyllas genom en allmän unionsförordning eller genom en allmän nationell lag. Behovet av speciallagstiftning i enlighet med det riskbaserade synsätt som också dataskyddsförordningen kräver måste bedömas utifrån de hot och risker som behandlingen av uppgifterna orsakar. Ju större risk fysiska personers rättigheter och friheter utsätts för på grund av behandlingen av personuppgifter, desto mer motiverat är det med mer detaljerade bestämmelser. Denna omständighet är av särskild betydelse när det gäller behandlingen av känsliga uppgifter (se GrUU 14/2018 rd och de utlåtanden som nämns där). Det aktuella förslaget till MKB-lag om offentliggörande i det allmänna datanätet av gamla handlingar och personuppgifter i dem kan anses vara nödvändigt för att säkerställa skyddet för personuppgifter.

Behandlingen av personuppgifter ska vara motiverad i sak och svara mot ett behov hos myndigheterna. Personuppgifter får behandlas utan samtycke av personen i fråga endast om behandlingen regleras i lag eller förordning eller en uppgift eller en förpliktelse som ålagts den personuppgiftsansvarige i lag eller med stöd av lag. All behandling av personuppgifter ska också vara berättigad och nödvändig under hela den tid som uppgifterna behandlas. Genom de föreslagna bestämmelserna främjas tillgången till miljöinformation och tryggas parternas behov av skydd för personuppgifter samt en ändamålsenlig behandling av personuppgifter i handlingar.

Grundlagsutskottet har ansett att det är möjligt att offentliggöra personuppgifter som en offentlig informationstjänst, om det finns godtagbara grunder för det med tanke på rättssäkerhetsgarantierna och målen för systemet för de grundläggande fri- och rättigheterna (GrUU 2/2017 rd, s. 7, GrUU 65/2014 rd, s. 4/II-5/I, GrUU 32/2008 rd, s. 2/I-3/II). Grundlagsutskottet har dessutom i sin utlåtandep Praxis fäst uppmärksamhet vid en med tanke på skyddet för personuppgifter väsentlig omständighet, nämligen att det inte ska gå att söka uppgifter i ett webbaserat personregister genom massökning utan enbart t.ex. genom enskild sökning (GrUU 35/2020 rd, s. 4, GrUU 2/2018 rd, s. 7, GrUU 17/2016 rd, s. 7, GrUU 32/2008 rd, s. 3/I).

Förslaget innehåller också bestämmelser om när personuppgifter ska tas bort från det allmänna datanätet. Enligt artikel 5.1 e i dataskyddsförordningen får personuppgifter inte förvaras i en form som möjliggör identifiering av den registrerade under en längre tid än vad som är nödvändigt för de ändamål för vilka personuppgifterna behandlas. Dessutom betonas det i skäl 39 i ingressen till dataskyddsförordningen bl.a. att personuppgifterna bör vara adekvata, relevanta och begränsade till vad som är nödvändigt för de ändamål som de behandlas för. Detta kräver i synnerhet att den period under vilken personuppgifterna lagras är begränsad till ett strikt minimum. Grundlagsutskottet har också ansett att den tid på fem år för förvaring av känsliga uppgifter är lång (GrUU 13/2017 rd, s. 6) och betonat att ju längre förvaringstiden blir, desto viktigare är det att se till datasäkerheten, övervakningen av användningen av uppgifterna och den registrerades rättssäkerhet (GrUU 28/2016 rd, s. 7). Utifrån grundlagsutskottets utlåtandep Praxis

RP 120/2022 rd

kan det konstateras att särskilda bestämmelser om förvaringstider för personuppgifter bör undvikas, om det inte är fråga om känsliga personuppgifter eller annan behandling som kan utgöra en hög risk för en persons rättigheter eller friheter. Vid behandling av personuppgifter i det allmänna datanätet är riskerna med behandlingen större och därför kan den föreslagna regleringen om raderingstiden anses behövlig.

I de bestämmelser som föreslås ingå i den nya 38 a § i MKB-lagen är det inte fråga om känsliga personuppgifter. De personuppgifter som avses i lagrummen är den projektansvariges namn och uppgifter som specificerar fastigheter på den ort där verksamheten är lokaliserad.

På de grunder som anges ovan kan lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) 28, 29, 29 a och 30 §, av dem 29 och 29 a § sådana de lyder i lag 556/2021, och
fogas till lagen en ny 38 a § som följer:

28 §

Projekt som genomförs på ett område under Finlands jurisdiktion

Finlands miljöcentral sköter de uppgifter som följer av ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland, om ett projekt som genomförs i Finland kan antas ha betydande miljökonsekvenser på ett område under jurisdiktionen för en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland eller på ett område under jurisdiktionen för en medlemsstat i Europeiska unionen.

Finlands miljöcentral ska ge myndigheter i en annan stat som är part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland samt dem vars förhållanden eller intressen kan påverkas av projektet, sammanslutningar och stiftelser tillfälle att ta del i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, om ett projekt kan antas medföra betydande miljökonsekvenser på den statens territorium. Dessutom ska Finlands miljöcentral ge i denna paragraf avsett tillfälle att ta del i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning om en annan sådan medlemsstat i Europeiska unionen mot vilken en betydande miljökonsekvens kan antas rikta sig kräver det.

29 §

Internationellt hörande i samband med projekt som genomförs på ett område under Finlands jurisdiktion

Kontaktmyndigheten ska utan dröjsmål till Finlands miljöcentral lämna programmet för miljökonsekvensbedömning av ett i 28 § avsett projekt och översättningar av de väsentliga delarna av programmet. Finlands miljöcentral ska sända en underrättelse om projektet samt programmet för miljökonsekvensbedömning och översättningarna till den andra staten senast när kontaktmyndigheten informerar om programmet för miljökonsekvensbedömning i Finland i enlighet med 17 §. Finlands miljöcentral ska sända den underrättelse som lämnas till en annan stat för kännedom till utrikesministeriet och miljöministeriet.

Underrättelsen ska innehålla

- 1) uppgifter om projektet,
- 2) uppgifter om eventuella gränsöverskridande miljökonsekvenser,
- 3) uppgifter om beslut som är väsentliga för genomförandet av projektet,
- 4) detaljerade uppgifter om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och möjligheterna att delta i förfarandet samt en skäligen tidsfrist, inom vilken den andra staten ska sända Finlands miljöcentral ett svar i fråga om deltagande i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning,
- 5) uppgifter om vilka myndigheter som är behöriga och som kan lämna information om internationellt hörande och till vilka frågor om ärendet kan ställas.

Finlands miljöcentral ska sända den andra statens svar samt alla avgivna utlåtanden och framförda åsikter till kontaktmyndigheten.

Om den andra staten har meddelat att den vill delta i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, ska kontaktmyndigheten sända miljökonsekvensbeskrivningen och översättningar av de väsentliga delarna av den till Finlands miljöcentral, som utan dröjsmål ska vidarebefordra dem till den andra staten för lämnande av utlåtanden och framförande av åsikter. Finlands miljöcentral ska dessutom ge den andra staten tillfälle att samråda om projektets eventuella gränsöverskridande konsekvenser, de planerade åtgärderna för att minska eller eliminera sådana konsekvenser eller om andra motsvarande frågor samt fastställa en skälig tidsfrist för detta samråd. Finlands miljöcentral ska sända handlingarna om internationellt hörande till kontaktmyndigheten och vid behov till den projektansvarige.

Kontaktmyndigheten ska sända sitt utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning och sin motiverade slutsats samt översättningar av de väsentliga delarna av dem till Finlands miljöcentral när en medlemsstat i Europeiska unionen har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Finlands miljöcentral sänder utlåtandet, slutsatsen och översättningarna till medlemsstaten.

29 a §

Tillståndsmyndighetens skyldigheter i projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser

Tillståndsmyndigheten ska sända en tillståndsansökan som gäller ett i 28 § avsett projekt samt översättningar av de väsentliga delarna av ansökan till Finlands miljöcentral när en medlemsstat i Europeiska unionen har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Finlands miljöcentral sänder ansökan och översättningarna till medlemsstaten.

Tillståndsmyndigheten ska sända sitt tillståndsbeslut samt översättningar av de väsentliga delarna av beslutet till Finlands miljöcentral, som sänder beslutet och översättningarna till den andra stat som har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

30 §

Projekt som genomförs på ett område under en annan stats jurisdiktion

Finlands miljöcentral sköter de uppgifter som följer av ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland i en annan stats förfarande för miljökonsekvensbedömning, om ett projekt som genomförs på ett område under jurisdiktionen för en part i avtalet eller en medlemsstat i Europeiska unionen kan antas ha betydande miljökonsekvenser på ett område under Finlands jurisdiktion.

Efter att ha fått alla uppgifter som krävs ska Finlands miljöcentral

1) underrätta den andra staten om huruvida Finland kommer att ta del i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning av projektet och sända underrättelsen för kännedom till utrikesministeriet och miljöministeriet,

2) på begäran av den andra staten sända den staten de uppgifter som skäligen finns att tillgå om den omgivning inom Finlands jurisdiktion för vilken det föreslagna projektet kan antas ha konsekvenser, om uppgifterna behövs för utarbetandet av handlingar som gäller miljökonsekvensbedömning,

3) se till att de handlingar som gäller bedömningen av gränsöverskridande konsekvenser som den andra staten har sänt delges i Finland genom offentlig kungörelse enligt 17 § 2 mom., att tillfälle att framföra åsikter om handlingarna erbjuds och att behövliga utlåtanden om dem begärs,

4) lämna utlåtandena och åsikterna till den andra staten,

5) ansvara för samråd med den andra staten samt fastställa en rimlig tidsfrist för detta samråd,

RP 120/2022 rd

6) se till att det tillstånd för projektet som den andra staten sänder delges genom offentlig kungörelse enligt 17 § 2 mom.

38 a §

Publicering av gamla handlingar

Före den 1 januari 2020 på en myndighets webbplats enligt 16 § i denna lag och enligt 8 a § i 1994 års lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) publicerade program för miljökonsekvensbedömning, enligt i 18 § i denna lag publicerade utlåtanden av kontaktmyndigheten avseende bedömningsprogram, enligt 19 § i denna lag och enligt 10 § i 1994 års lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning publicerade miljökonsekvensbeskrivningar samt enligt 23 § i denna lag publicerade motiverade slutsatser kan innehålla uppgifter om den projektansvariges namn och om projektets lokalisering, som betraktas som personuppgifter. Uppgifterna får publiceras trots vad som föreskrivs i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. De publicerade personuppgifterna ska tas bort från webbplatsen när tiden för tillgänglighållande av den motiverade slutsatsen enligt 23 § 3 mom. i denna lag har löpt ut eller när förfarandet för miljökonsekvensbedömning har avslutats på det sätt som avses i 12 § i 1994 års lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

2.

Lag

om ändring av lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005) 4 § 2 mom., 7 § 2 mom., 10 och 10 a § samt 11 § 3 mom.,
av dem 7 § 2 mom. sådant det lyder i lag 277/2011, 10 och 10 a § sådana de lyder i lag 253/2017 samt 11 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1409/2019, som följer:

4 §

Planer och program som förutsätter en miljöbedömning

Närmare bestämmelser om i 1 mom. 1 punkten avsedda planer och program utfärdas genom förordning av statsrådet.

---

7 §

Begränsning av tillämpningsområdet och förhållande till annan lagstiftning

---

Bestämmelser om den miljökonsekvensbedömning som motsvarar en miljöbedömning enligt denna lag och som ska göras vid planläggning finns i markanvändnings- och bygglagen (132/1999).

---

10 §

Gränsöverskridande miljökonsekvenser

Om genomförandet av en plan eller ett program kan antas ha betydande miljökonsekvenser för ett territorium som tillhör en medlemsstat i Europeiska unionen eller en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland, ska Finlands miljöcentral sköta informationen till och förhandlingarna med denna stat beträffande miljöbedömningen i fråga om planen eller programmet.

Om genomförandet av en plan eller ett program kan ha sådana miljökonsekvenser som avses i 1 mom., ska den myndighet som ansvarar för planen eller programmet utan dröjsmål kontakta Finlands miljöcentral och vid behov till Finlands miljöcentral ge in ett utkast till planen eller programmet och en miljörapport för vidarebefordran till den andra staten. Utkastet och rapporten eller delar av dem ska vid behov översättas till de aktuella språken. För översättningskostnaderna står den myndighet som ansvarar för planen eller programmet.

Om Finlands miljöcentral anser att en plan eller ett program har sådana miljökonsekvenser som avses i 1 mom. eller om den stat som miljökonsekvenserna gäller begär det, ska Finlands miljöcentral underrätta den andra staten om bedömningen och sända den utkastet till plan eller

program och miljörapporten i god tid innan planen eller programmet godkänns. Finlands miljöcentral ska informera utrikesministeriet och miljöministeriet om det material som sänds till den andra staten. Bestämmelser om innehållet i underrättelsen till en annan stat utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om en stat som har sänts ett utkast till plan eller program och en miljörapport, inom den tidsfrist som anges i den underrättelse som avses i 3 mom. meddelar att den önskar förhandla om frågan, ska Finlands miljöcentral inleda förhandlingar om de gränsöverskridande miljökonsekvenser som genomförandet av planen eller programmet kan antas ha och om de planerade åtgärderna för att minska eller eliminera sådana effekter. När förhandlingarna inleds ska man komma överens om arrangemangen för hur myndigheterna och allmänheten i den stat där miljökonsekvenserna kan antas bli betydande ska ges tillfälle att yttra sig inom en skälig tid.

Den andra staten ska informeras om beslutet att godkänna planen eller programmet. Närmare bestämmelser om lämnandet av informationen utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 a §

Deltagande i miljöbedömning av en annan stats plan eller program

Om en plan eller ett program som genomförs av en myndighet hos en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland eller av en myndighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen kan antas ha betydande miljökonsekvenser på ett område under Finlands jurisdiktion, ska Finlands miljöcentral sköta informationen och förhandlingarna beträffande miljöbedömningen av den andra statens plan eller program.

Finlands miljöcentral ska

- 1) underrätta den andra staten om huruvida miljöcentralen innan planen eller programmet godkänns vill förhandla om de gränsöverskridande miljökonsekvenser som genomförandet av planen eller programmet kan antas ha och om de planerade åtgärderna för att minska eller eliminera sådana effekter,
- 2) sända den underrättelse som lämnats till den andra staten för kännedom till utrikesministeriet och miljöministeriet,
- 3) om förhandlingar ordnas, genom offentlig kungörelse delge allmänheten i Finland utkastet till plan eller program och miljörapporten samt ge allmänheten tillfälle att yttra sig om dem inom skälig tid,
- 4) begära utlåtanden om plan- eller programutkastet och om miljörapporten av andra myndigheter,
- 5) sända yttrandena och utlåtandena till den andra staten, samt
- 6) sköta eventuella andra än i 1–5 punkten avsedda informations- och förhandlingsuppgifter.

11 §

Godkännande av en plan eller ett program samt delgivning av beslutet

---

När en plan eller ett program godkänns ska, utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag, planen eller programmet samt beslutet att godkänna planen eller programmet delges genom offentlig kungörelse. Bestämmelser om offentlig kungörelse finns i förvaltningslagen. Kravet på offentlig kungörelse gäller dock inte planer och program som utfärdas genom ministerieförordning eller statsrådsförordning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av markanvändnings- och bygglagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) 206 a §, 206 b § 1 och 2 mom. samt 206 c §, sådana de lyder i lag 1150/2016, som följer:

206 a §

Anmälnings- och samrådsskyldighet i fråga om planer som utarbetas för finskt territorium

Om genomförandet av en plan som utarbetas enligt denna lag sannolikt medför betydande miljökonsekvenser inom territoriet för en annan medlemsstat i Europeiska unionen, ska Finlands miljöcentral eller en annan ansvarig statlig myndighet som anges genom förordning av statsrådet sörja för ett sådant anmälningförfarande och ett sådant samråd om planens betydande miljökonsekvenser med den andra medlemsstaten som förutsätts i artikel 7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan, nedan *SMB-direktivet*.

Om territoriet för en stat som är part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland sannolikt utsätts för betydande miljökonsekvenser enligt 1 mom. eller den stat som de betydande miljökonsekvenserna gäller begär det, ska Finlands miljöcentral på motsvarande sätt sköta anmälnings- och samrådsförfarandet med staten i fråga.

206 b §

Anmälnings- och samrådsförfarande i fråga om planer som utarbetas för finskt territorium

Om genomförandet av en plan som är under beredning sannolikt kan ha betydande konsekvenser inom en annan stats territorium, ska den myndighet som svarar för planläggningen utan dröjsmål meddela Finlands miljöcentral att frågan om planläggning har väckts. Till meddelandet ska fogas det program för deltagande och bedömning som gäller planen samt tillgängligt beredningsmaterial i anslutning till planen.

Om Finlands miljöcentral anser att genomförandet av planen har sådana betydande miljökonsekvenser som avses i 206 a § eller om en stat som utsätts för de betydande miljökonsekvenserna begär det, ska Finlands miljöcentral underrätta den andra staten om bedömningen av miljökonsekvenserna och sända den tillgängligt material för att den ska kunna bedöma de miljökonsekvenser som genomförandet av planen medför. Det material som sänds till den andra staten ska när utarbetandet av planen framskrider kompletteras med en planbeskrivning efter det att den färdigställts. Finlands miljöcentral ska sända underrättelsen till den andra staten också till utrikesministeriet för kännedom.

---

206 c §

Godkännande av en plan och information om godkännandet

Den myndighet som utarbetar en plan ska utan dröjsmål informera Finlands miljöcentral om att en plan som avses i 206 b § har godkänts. Den ansvariga myndigheten ska meddela att planen

RP 120/2022 rd

har godkänts och lämna den stat med vilken samråd enligt 206 b § har skett de uppgifter och handlingar som förutsätts i artikel 9 i SMB-direktivet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 80 och 81 § i luftfartslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i luftfartslagen (864/2014) 80 § 4 mom. och 81 § 2 mom., sådana de lyder i lag
1327/2021, som följer:

80 §

Hörande i samband med behandlingen av ärenden som gäller byggnadstillstånd

---

Bestämmelser om Transport- och kommunikationsverkets skyldighet att ge in en ansökan om byggnadstillstånd och översättningar av väsentliga delar av den till Finlands miljöcentral för att sändas till en annan stat i fråga om sådana projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

81 b §

Delgivning av beslut om byggnadstillstånd och information om beslutet

---

Bestämmelser om Transport- och kommunikationsverkets skyldighet att ge in ett beslut om byggnadstillstånd och översättningar av väsentliga delar av det till Finlands miljöcentral för att sändas till en annan stat i fråga om sådana projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

5.

Lag

om ändring av 29 § i lagen om trafiksystem och landsvägar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) 29 § 5 mom., sådant det lyder i lag
998/2021, som följer:

29 §

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

Vad som i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning föreskrivs om sän-
dande av tillståndsansökan och tillståndsbeslut till Finlands miljöcentral tillämpas också på
framläggningsfasen enligt 27 § i denna lag i fråga om utredningsplaner och vägplaner samt på
beslut om godkännande enligt 99 § i denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

6.

Lag

om ändring av 13 och 19 § i marktäktslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i marktäktslagen (555/1981) 13 § 4 mom. och 19 § 4 mom., sådana de lyder i lag 557/2021, som följer:

13 §

Delgivning av och information om tillståndsansökan

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldighet att sända tillståndsansökan samt översättningar av de väsentliga delarna av ansökan till Finlands miljöcentral för sändande till en annan stat i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.
-----

19 §

Delgivning av och information om tillståndsbeslut

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldighet att sända tillståndsbeslutet samt översättningar av de väsentliga delarna av beslutet till Finlands miljöcentral för sändande till en annan stat i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

7.

Lag

om ändring av 24 § i banlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i banlagen (110/2007) 24 § 5 mom., sådant det lyder i lag 999/2021, som följer:

24 §

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

Vad som i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning föreskrivs om sändande av tillståndsansökan och tillståndsbeslut till Finlands miljöcentral tillämpas också på framläggningsfasen enligt 22 § i denna lag i fråga om utredningsplaner och järnvägsplaner och på beslut om godkännande enligt 28 § i denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

8.

Lag

om ändring av 212 § i miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i miljöskyddslagen (527/2014) 212 § 4 mom., sådant det lyder i lag 558/2021, som följer:

212 §

Förfarandet för att beakta gränsöverskridande konsekvenser i vissa fall

-----
Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldighet att sända tillståndsansökan och tillståndsbeslutet samt översättningar av de väsentliga delarna av dem till Finlands miljöcentral för sändande till en annan stat i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 1 september 2022

Statsminister

Sanna Marin

Miljö- och klimatminister Maria Ohisalo

1.

Lag

om ändring av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) 28, 29, 29 a och 30 §, av dem 29 och 29 a § sådana de lyder i lag 556/2021, och *fogas* till lagen en ny 38 a § som följer:

Gällande lydelse

28 §

Projekt som genomförs på ett område under Finlands jurisdiktion

Miljöministeriet sköter de uppgifter som följer av ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland, om ett projekt som genomförs i Finland kan antas ha betydande miljökonsekvenser på ett område under jurisdiktionen för en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland eller på ett område under jurisdiktionen för en medlemsstat i Europeiska unionen.

Miljöministeriet ska *bereda* myndigheter i en annan stat som är part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland samt dem vars förhållanden eller intressen kan påverkas av projektet, sammanslutningar och stiftelser tillfälle att ta del i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, om ett projekt kan antas medföra betydande miljökonsekvenser på den statens territorium.

29 §

Föreslagen lydelse

28 §

Projekt som genomförs på ett område under Finlands jurisdiktion

Finlands miljöcentral sköter de uppgifter som följer av ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland, om ett projekt som genomförs i Finland kan antas ha betydande miljökonsekvenser på ett område under jurisdiktionen för en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland eller på ett område under jurisdiktionen för en medlemsstat i Europeiska unionen.

Finlands miljöcentral ska *ge* myndigheter i en annan stat som är part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland samt dem vars förhållanden eller intressen kan påverkas av projektet, sammanslutningar och stiftelser tillfälle att ta del i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning om ett projekt kan antas medföra betydande miljökonsekvenser på den statens territorium. *Dessutom ska Finlands miljöcentral ge i denna paragraf avsett tillfälle att ta del i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, om en annan sådan medlemsstat i Europeiska unionen mot vilken en betydande miljökonsekvens kan antas rikta sig kräver det.*

29 §

Gällande lydelse

Internationellt hörande i samband med projekt som genomförs på ett område under Finlands jurisdiktion

Kontaktmyndigheten ska utan dröjsmål till miljöministeriet lämna programmet för miljökonsekvensbedömning av ett i 28 § avsett projekt och översättningar av de väsentliga delarna av programmet. Miljöministeriet ska sända en underrättelse om projektet samt programmet för miljökonsekvensbedömning och översättningarna till den andra staten senast när kontaktmyndigheten informerar om programmet för miljökonsekvensbedömning i Finland i enlighet med 17 §. Miljöministeriet ska sända den underrättelse som lämnas till en annan stat för kännedom till utrikesministeriet.

Underrättelsen ska innehålla

- 1) uppgifter om projektet,
- 2) uppgifter om eventuella gränsöverskridande miljökonsekvenser,
- 3) uppgifter om beslut som är väsentliga för genomförandet av projektet,
- 4) detaljerade uppgifter om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och möjligheterna att delta i förfarandet samt en rimlig tidsfrist, inom vilken den andra staten ska sända miljöministeriet ett svar i fråga om deltagande i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning,
- 5) uppgifter om vilka myndigheter som är behöriga och som kan lämna information om internationellt hörande och till vilka frågor om ärendet kan ställas.

Miljöministeriet ska sända den andra statens svar samt alla avgivna utlåtanden och framförda åsikter till kontaktmyndigheten.

Om den andra staten har meddelat att den vill delta i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, ska kontaktmyndigheten sända miljökonsekvensbeskrivningen och kontaktmyndighetens utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning samt översättningar av de väsentliga delarna av dem till miljöministeriet, som utan dröjsmål ska vidarebefordra dem till den andra staten för lämnande av ut-

Föreslagen lydelse

Internationellt hörande i samband med projekt som genomförs på ett område under Finlands jurisdiktion

Kontaktmyndigheten ska utan dröjsmål till *Finlands miljöcentral* lämna programmet för miljökonsekvensbedömning av ett i 28 § avsett projekt och översättningar av de väsentliga delarna av programmet. *Finlands miljöcentral* ska sända en underrättelse om projektet samt programmet för miljökonsekvensbedömning och översättningarna till den andra staten senast när kontaktmyndigheten informerar om programmet för miljökonsekvensbedömning i Finland i enlighet med 17 §. *Finlands miljöcentral* ska sända den underrättelse som lämnas till en annan stat för kännedom till utrikesministeriet och miljöministeriet.

Underrättelsen ska innehålla

- 1) uppgifter om projektet,
- 2) uppgifter om eventuella gränsöverskridande miljökonsekvenser,
- 3) uppgifter om beslut som är väsentliga för genomförandet av projektet,
- 4) detaljerade uppgifter om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och möjligheterna att delta i förfarandet samt en skälig tidsfrist, inom vilken den andra staten ska sända *Finlands miljöcentral* ett svar i fråga om deltagande i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning,
- 5) uppgifter om vilka myndigheter som är behöriga och som kan lämna information om internationellt hörande och till vilka frågor om ärendet kan ställas.

Finlands miljöcentral ska sända den andra statens svar samt alla avgivna utlåtanden och framförda åsikter till kontaktmyndigheten.

Om den andra staten har meddelat att den vill delta i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, ska kontaktmyndigheten sända miljökonsekvensbeskrivningen och översättningar av de väsentliga delarna av den till *Finlands miljöcentral*, som utan dröjsmål ska vidarebefordra dem till den andra staten för lämnande av utlåtanden och framförande av åsikter. *Finlands miljöcentral* ska dessutom ge

Gällande lydelse

låtanden och framförande av åsikter. Miljöministeriet ska dessutom ge den andra staten tillfälle att samråda om bland annat projektets eventuella gränsöverskridande konsekvenser och de planerade åtgärderna för att minska eller eliminera sådana konsekvenser samt fastställa en rimlig tidsfrist för detta samråd. Miljöministeriet ska sända handlingarna om internationellt hörande till kontaktmyndigheten och vid behov till den projektansvarige.

Kontaktmyndigheten ska sända sin motiverade slutsats och översättningar av de väsentliga delarna av slutsatsen till miljöministeriet, som sänder slutsatsen och översättningarna till den andra stat som har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

29 a §

Tillståndsmyndighetens skyldigheter i projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser

Tillståndsmyndigheten ska sända en tillståndsansökan som gäller ett i 28 § avsett projekt samt översättningar av de väsentliga delarna av ansökan till miljöministeriet när en medlemsstat i Europeiska unionen har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. Miljöministeriet sänder ansökan och översättningarna till medlemsstaten.

Tillståndsmyndigheten ska sända sitt tillståndsbeslut samt översättningar av de väsentliga delarna av beslutet till miljöministeriet, som sänder beslutet och översättningarna till den andra stat som har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

30 §

Projekt som genomförs på ett område under en annan stats jurisdiktion

Miljöministeriet sköter de uppgifter som följer av ett internationellt avtal som är för-

Föreslagen lydelse

den andra staten tillfälle att samråda om projektets eventuella gränsöverskridande konsekvenser, de planerade åtgärderna för att minska eller eliminera sådana konsekvenser eller om andra motsvarande frågor samt fastställa en skälig tidsfrist för detta samråd. *Finlands miljöcentral* ska sända handlingarna om internationellt hörande till kontaktmyndigheten och vid behov till den projektansvarige.

Kontaktmyndigheten ska sända *sitt utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning* och sin motiverade slutsats samt översättningar av de väsentliga delarna av dem till *Finlands miljöcentral* när en medlemsstat i Europeiska unionen har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. *Finlands miljöcentral* sänder *utlåtandet*, slutsatsen och översättningarna till *medlemsstaten*.

29 a §

Tillståndsmyndighetens skyldigheter i projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser

Tillståndsmyndigheten ska sända en tillståndsansökan som gäller ett i 28 § avsett projekt samt översättningar av de väsentliga delarna av ansökan till *Finlands miljöcentral* när en medlemsstat i Europeiska unionen har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning. *Finlands miljöcentral* sänder ansökan och översättningarna till medlemsstaten.

Tillståndsmyndigheten ska sända sitt tillståndsbeslut samt översättningar av de väsentliga delarna av beslutet till *Finlands miljöcentral*, som sänder beslutet och översättningarna till den andra stat som har deltagit i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

30 §

Projekt som genomförs på ett område under en annan stats jurisdiktion

Finlands miljöcentral sköter de uppgifter som följer av ett internationellt avtal som är

Gällande lydelse

plikande för Finland i en annan stats förfarande för miljökonsekvensbedömning, om ett projekt som genomförs på ett område under jurisdiktionen för en part i avtalet eller en medlemsstat i Europeiska unionen kan antas ha betydande miljökonsekvenser på ett område under Finlands jurisdiktion.

Efter att ha fått alla uppgifter som krävs ska miljöministeriet

1) underrätta den andra staten om huruvida Finland kommer att ta del i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning av projektet och sända underrättelsen för kännedom till utrikesministeriet,

2) se till att det inom projektets sannolika influensområde i Finland informeras om handlingar som gäller bedömningen av gränsöverskridande konsekvenser och som den andra staten har sänt in, att tillfälle att framföra åsikter erbjuds och att behövliga utlåtanden begärs,

3) sända utlåtandena och åsikterna till den andra staten,

4) ansvara för samråd med den andra staten samt fastställa en rimlig tidsfrist för detta samråd,

5) se till att det tillstånd för projektet som den andra staten sänder är tillgängligt i elektronisk form.

Föreslagen lydelse

förplikande för Finland i en annan stats förfarande för miljökonsekvensbedömning, om ett projekt som genomförs på ett område under jurisdiktionen för en part i avtalet eller en medlemsstat i Europeiska unionen kan antas ha betydande miljökonsekvenser på ett område under Finlands jurisdiktion.

Efter att ha fått alla uppgifter som krävs ska *Finlands miljöcentral*

1) underrätta den andra staten om huruvida Finland kommer att ta del i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning av projektet och sända underrättelsen för kännedom till utrikesministeriet *och miljöministeriet*,

2) *på begäran av den andra staten sända den staten de uppgifter som skäligen finns att tillgå om den omgivning inom Finlands jurisdiktion för vilken det föreslagna projektet kan antas ha konsekvenser, om uppgifterna behövs för utarbetandet av handlingar som gäller miljökonsekvensbedömning,*

3) se till att *de handlingar som gäller bedömningen av gränsöverskridande konsekvenser* som den andra staten har sänt *delges i Finland genom offentlig kungörelse enligt 17 § 2 mom.*, att tillfälle att framföra åsikter *om handlingarna* erbjuds och att behövliga utlåtanden om dem begärs,

4) sända utlåtandena och åsikterna till den andra staten,

5) ansvara för samråd med den andra staten samt fastställa en rimlig tidsfrist för detta samråd,

6) se till att det tillstånd för projektet som den andra staten sänder *delges genom offentlig kungörelse enligt 17 § 2 mom.*

38 a §

Publicering av gamla handlingar

Före den 1 januari 2020 på en myndighets webbplats enligt 16 § i denna lag och enligt 8 a § i 1994 års lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (468/1994) publicerade program för miljökonsekvensbedömning, enligt i 18 § i denna lag publicerade utlåtanden av kontaktmyndigheten avseende bedömningsprogram, enligt 19 § i denna lag och enligt 10 § i 1994 års lag om förfarandet vid

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

miljökonsekvensbedömning publicerade miljökonsekvensbeskrivningar samt enligt 23 § i denna lag publicerade motiverade slutsatser kan innehålla uppgifter om den projektansvariges namn och om projektets lokalisering som betraktas som personuppgifter. Uppgifterna får publiceras trots vad som föreskrivs i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. De publicerade personuppgifterna ska tas bort från webbplatsen när tiden för tillgänglighållande av den motiverade slutsatsen enligt 23 § 3 mom. i denna lag har löpt ut eller när förfarandet för miljökonsekvensbedömning har avslutats på det sätt som avses i 12 § i 1994 års lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005) 4 § 2 mom., 7 § 2 mom., 10 och 10 a § samt 11 § 3 mom.,
 av dem 7 § 2 mom. sådant det lyder i lag 277/2011, 10 och 10 a § sådana de lyder i lag 253/2017 samt 11 § 3 mom. sådant det lyder i lag 1409/2019, som följer

Gällande lydelse

4 §

Planer och program som förutsätter en miljöbedömning

 I fråga om de planer och program som avses i 1 mom. 1 punkten och som baserar sig på lagar eller förordningar föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet.
 -----

7 §

Begränsning av tillämpningsområdet och förhållande till annan lagstiftning

-----
 Bestämmelser om den miljökonsekvensbedömning som motsvarar en miljöbedömning enligt denna lag och som ska göras vid planläggning finns i markanvändnings- och bygglagen (132/1999). *Bestämmelser om den miljökonsekvensbedömning som ska göras vid utarbetandet av förvaltningsplaner och havsförvaltningsplan samt tillhörande åtgärdsprogram finns i lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004).*
 -----

10 §

Gränsöverskridande miljökonsekvenser

Föreslagen lydelse

4 §

Planer och program som förutsätter en miljöbedömning

Närmare bestämmelser om i 1 mom. 1 punkten avsedda planer och program utfärdas genom förordning av statsrådet.
 -----

7 §

Begränsning av tillämpningsområdet och förhållande till annan lagstiftning

-----
 Bestämmelser om den miljökonsekvensbedömning som motsvarar en miljöbedömning enligt denna lag och som ska göras vid planläggning finns i markanvändnings- och bygglagen (132/1999).
 -----

10 §

Gränsöverskridande miljökonsekvenser

Gällande lydelse

Om genomförandet av en plan eller ett program kan antas ha betydande miljökonsekvenser för ett territorium som tillhör en medlemsstat i Europeiska unionen eller en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland, ska miljöministeriet sköta informationen till och förhandlingarna med denna stat beträffande miljöbedömningen i fråga om planen eller programmet.

Om genomförandet av en plan eller ett program kan ha sådana miljökonsekvenser som avses i 1 mom., ska den myndighet som ansvarar för planen eller programmet utan dröjsmål kontakta miljöministeriet och vid behov till miljöministeriet ge in ett utkast till planen eller programmet och en miljörapport för vidarebefordran till den andra staten. Utkastet och rapporten eller delar av dem ska vid behov översättas till de aktuella språken. För översättningskostnaderna står den myndighet som ansvarar för planen eller programmet.

Om miljöministeriet anser att en plan eller ett program har sådana miljökonsekvenser som avses i 1 mom. eller om den stat som miljökonsekvenserna gäller begär det, ska miljöministeriet underrätta den andra staten om bedömningen och sända den utkastet till plan eller program och miljörapporten i god tid innan planen eller programmet godkänns. Miljöministeriet ska informera utrikesministeriet om det material som sänds till den andra staten. Bestämmelser om innehållet i underrättelsen till en annan stat utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om en stat som har sänts ett utkast till plan eller program och en miljörapport inom 60 dagar från mottagandet av utkastet och rapporten meddelar att den önskar förhandla om frågan, ska miljöministeriet inleda förhandlingar om de gränsöverskridande miljökonsekvenser som genomförandet av planen eller programmet kan antas ha och om de planerade åtgärderna för att minska eller eliminera sådana effekter. När förhandlingarna inleds ska man komma överens om arrangemangen för hur myndigheterna och allmänheten i den stat där miljökonsekvenserna kan antas bli betydande ska ges tillfälle att yttra sig inom en skälig tid.

Föreslagen lydelse

Om genomförandet av en plan eller ett program kan antas ha betydande miljökonsekvenser för ett territorium som tillhör en medlemsstat i Europeiska unionen eller en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland, ska *Finlands miljöcentral* sköta informationen till och förhandlingarna med denna stat beträffande miljöbedömningen i fråga om planen eller programmet.

Om genomförandet av en plan eller ett program kan ha sådana miljökonsekvenser som avses i 1 mom., ska den myndighet som ansvarar för planen eller programmet utan dröjsmål kontakta *Finlands miljöcentral* och vid behov till *Finlands miljöcentral* ge in ett utkast till planen eller programmet och en miljörapport för vidarebefordran till den andra staten. Utkastet och rapporten eller delar av dem ska vid behov översättas till de aktuella språken. För översättningskostnaderna står den myndighet som ansvarar för planen eller programmet.

Om *Finlands miljöcentral* anser att en plan eller ett program har sådana miljökonsekvenser som avses i 1 mom. eller om den stat som miljökonsekvenserna gäller begär det, ska *Finlands miljöcentral* underrätta den andra staten om bedömningen och sända den utkastet till plan eller program och miljörapporten i god tid innan planen eller programmet godkänns. *Finlands miljöcentral* ska informera utrikesministeriet och miljöministeriet om det material som sänds till den andra staten. Bestämmelser om innehållet i underrättelsen till en annan stat utfärdas genom förordning av statsrådet.

Om en stat som har sänts ett utkast till plan eller program och en miljörapport, inom *den tidsfrist som anges i den underrättelse som avses i 3 mom.* meddelar att den önskar förhandla om frågan, ska *Finlands miljöcentral* inleda förhandlingar om de gränsöverskridande miljökonsekvenser som genomförandet av planen eller programmet kan antas ha och om de planerade åtgärderna för att minska eller eliminera sådana effekter. När förhandlingarna inleds ska man komma överens om arrangemangen för hur myndigheterna och

Gällande lydelse

Den andra staten ska, på det sätt som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet, informeras om ett beslut att godkänna en plan eller ett program.

10 a §

Deltagande i miljöbedömning av en annan stats plan eller program

Om en plan eller ett program som genomförs av en myndighet hos en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland eller av en myndighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen kan antas ha betydande miljökonsekvenser på ett område under Finlands jurisdiktion, ska miljöministeriet sköta informationen och förhandlingarna beträffande miljöbedömningen av den andra statens plan eller program.

Miljöministeriet ska

1) underrätta den andra staten om huruvida ministeriet innan planen eller programmet godkänns vill förhandla om de gränsöverskridande miljökonsekvenser som genomförandet av planen eller programmet kan antas ha och om de planerade åtgärderna för att minska eller eliminera sådana effekter,

2) sända den underrättelse som lämnats till den andra staten för kännedom till utrikesministeriet,

3) ge allmänheten i Finland tillfälle att studera plan- eller programutkastet och miljörapporten och att yttra sig om dem, i det fall att förhandlingar förs med den andra staten,

4) begära utlåtanden om plan- eller programutkastet och om miljörapporten av andra myndigheter,

5) sända yttrandena och utlåtandena till den andra staten, samt

6) sköta eventuella andra informations- och förhandlingsavgifter enligt 1 mom.

Föreslagen lydelse

allmänheten i den stat där miljökonsekvenserna kan antas bli betydande ska ges tillfälle att yttra sig inom en skälig tid.

Den andra staten ska informeras om beslutet att godkänna planen eller programmet. Närmare bestämmelser om lämnandet av informationen utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 a §

Deltagande i miljöbedömning av en annan stats plan eller program

Om en plan eller ett program som genomförs av en myndighet hos en part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland eller av en myndighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen kan antas ha betydande miljökonsekvenser på ett område under Finlands jurisdiktion, ska *Finlands miljöcentral* sköta informationen och förhandlingarna beträffande miljöbedömningen av den andra statens plan eller program.

Finlands miljöcentral ska

1) underrätta den andra staten om huruvida miljöcentralen innan planen eller programmet godkänns vill förhandla om de gränsöverskridande miljökonsekvenser som genomförandet av planen eller programmet kan antas ha och om de planerade åtgärderna för att minska eller eliminera sådana effekter,

2) sända den underrättelse som lämnats till den andra staten för kännedom till utrikesministeriet och miljöministeriet,

3) om förhandlingar ordnas, genom offentlig kungörelse delge allmänheten i Finland utkastet till plan eller program och miljörapporten samt ge allmänheten tillfälle att yttra sig om dem inom skälig tid,

4) begära utlåtanden om plan- eller programutkastet och om miljörapporten av andra myndigheter,

5) sända yttrandena och utlåtandena till den andra staten, samt

6) sköta eventuella andra än i 1–5 punkten avsedda informations- och förhandlingsavgifter.

RP 120/2022 rd

Gällande lydelse

11 §

*Godkännande av en plan eller ett program
samt delgivning av beslutet*

När en plan eller ett program godkänns ska, utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag, planen eller programmet samt beslutet att godkänna planen eller programmet delges genom offentlig kungörelse. Bestämmelser om offentlig kungörelse finns i förvaltningslagen. *Beslutet samt planen eller programmet och miljörapporten ska dessutom sändas till Finlands miljöcentral för kännedom.*

Föreslagen lydelse

11 §

*Godkännande av en plan eller ett program
samt delgivning av beslutet*

När en plan eller ett program godkänns ska, utöver vad som föreskrivs någon annanstans i lag, planen eller programmet samt beslutet att godkänna planen eller programmet delges genom offentlig kungörelse. Bestämmelser om offentlig kungörelse finns i förvaltningslagen. *Kravet på offentlig kungörelse gäller dock inte planer och program som utfärdas genom ministerieförordning eller statsrådsförordning.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av om ändring av markanvändnings- och bygglagen

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) 206 a §, 206 b § 1 och 2 mom. samt 206 c §, sådana de lyder i lag 1150/2016, som följer:

Gällande lydelse

206 a §

Anmälnings- och samrådsskyldighet i fråga om planer som utarbetas för finskt territorium

Om genomförandet av en plan som utarbetas enligt denna lag sannolikt medför betydande miljökonsekvenser inom territoriet för en annan medlemsstat i Europeiska unionen, ska miljöministeriet eller en annan statlig myndighet som anges genom förordning av statsrådet sörja för ett sådant anmälningsförfarande och ett sådant samråd om planens miljökonsekvenser med den andra medlemsstaten som förutsätts i artikel 7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan.

Om territoriet för en stat som är part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland sannolikt utsätts för betydande miljökonsekvenser enligt 1 mom. eller den stat som de betydande miljökonsekvenserna gäller begär det, ska miljöministeriet på motsvarande sätt sköta anmälnings- och samrådsförfarandet med staten i fråga.

206 b §

Anmälnings- och samrådsförfarande i fråga om planer som utarbetas för finskt territorium

Om genomförandet av en plan som är under beredning sannolikt kan ha betydande konsekvenser inom en annan stats territorium, ska den myndighet som svarar för planläggningen

Föreslagen lydelse

206 a §

Anmälnings- och samrådsskyldighet i fråga om planer som utarbetas för finskt territorium

Om genomförandet av en plan som utarbetas enligt denna lag sannolikt medför betydande miljökonsekvenser inom territoriet för en annan medlemsstat i Europeiska unionen, ska *Finlands miljöcentral* eller en annan *ansvarig* statlig myndighet som anges genom förordning av statsrådet sörja för ett sådant anmälningsförfarande och ett sådant samråd om planens *betydande* miljökonsekvenser med den andra medlemsstaten som förutsätts i artikel 7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan, *nedan SMB-direktivet*.

Om territoriet för en stat som är part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland sannolikt utsätts för betydande miljökonsekvenser enligt 1 mom. eller den stat som de betydande miljökonsekvenserna gäller begär det, ska *Finlands miljöcentral* på motsvarande sätt sköta anmälnings- och samrådsförfarandet med staten i fråga.

206 b §

Anmälnings- och samrådsförfarande i fråga om planer som utarbetas för finskt territorium

Om genomförandet av en plan som är under beredning sannolikt kan ha betydande konsekvenser inom en annan stats territorium, ska den myndighet som svarar för planläggningen

Gällande lydelse

utan dröjsmål meddela miljöministeriet att frågan om planläggning har väckts. Till meddelandet ska fogas det program för deltagande och bedömning som gäller planen samt tillgängligt beredningsmaterial i anslutning till planen.

Om miljöministeriet anser att genomförandet av planen har sådana betydande miljökonsekvenser som avses i 206 a § eller om en stat som utsätts för de betydande miljökonsekvenserna begär det, ska miljöministeriet underrätta den andra staten om bedömningen av miljökonsekvenserna och sända den tillgängligt material för att den ska kunna bedöma de miljökonsekvenser som genomförandet av planen medför. Det material som sänds till den andra staten ska när utarbetandet av planen framskrider kompletteras med en planbeskrivning efter det att den färdigställts. Miljöministeriet ska sända underrättelsen till den andra staten också till utrikesministeriet för kännedom.

206 c §

Godkännande av en plan och information om godkännandet

Den myndighet som utarbetar en plan ska utan dröjsmål informera miljöministeriet om att en plan som avses i 206 b § har godkänts. Den ansvariga myndigheten ska meddela att planen har godkänts och lämna den stat med vilken samråd enligt 206 b § har skett de uppgifter och handlingar som förutsätts i artikel 9 i det direktiv som nämns i 206 a §.

Föreslagen lydelse

utan dröjsmål meddela *Finlands miljöcentral* att frågan om planläggning har väckts. Till meddelandet ska fogas det program för deltagande och bedömning som gäller planen samt tillgängligt beredningsmaterial i anslutning till planen.

Om *Finlands miljöcentral* anser att genomförandet av planen har sådana betydande miljökonsekvenser som avses i 206 a § eller om en stat som utsätts för de betydande miljökonsekvenserna begär det, ska *Finlands miljöcentral* underrätta den andra staten om bedömningen av miljökonsekvenserna och sända den tillgängligt material för att den ska kunna bedöma de miljökonsekvenser som genomförandet av planen medför. Det material som sänds till den andra staten ska när utarbetandet av planen framskrider kompletteras med en planbeskrivning efter det att den färdigställts. *Finlands miljöcentral* ska sända underrättelsen till den andra staten också till utrikesministeriet för kännedom.

206 c §

Godkännande av en plan och information om godkännandet

Den myndighet som utarbetar en plan ska utan dröjsmål informera *Finlands miljöcentral* om att en plan som avses i 206 b § har godkänts. Den ansvariga myndigheten ska meddela att planen har godkänts och lämna den stat med vilken samråd enligt 206 b § har skett de uppgifter och handlingar som förutsätts i artikel 9 i *SMB-direktivet*.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 80 och 81 § i luftfartslagen

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i luftfartslagen (864/2014) 80 § 4 mom. och 81 § 2 mom., sådana de lyder i lag 1327/2021, som följer:

Gällande lydelse

80 §

Hörande i samband med behandlingen av ärenden som gäller byggnadstillstånd

---

Bestämmelser om Transport- och kommunikationsverkets skyldighet att ge in en ansökan om byggnadstillstånd och översättningar av väsentliga delar av den till miljöministeriet för att sändas till en annan stat i fråga om sådana projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

81 b §

Delgivning av beslut om byggnadstillstånd och information om beslutet

---

Bestämmelser om Transport- och kommunikationsverkets skyldighet att ge in ett beslut om byggnadstillstånd och översättningar av väsentliga delar av det till miljöministeriet för att sändas till en annan stat i fråga om sådana projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Föreslagen lydelse

80 §

Hörande i samband med behandlingen av ärenden som gäller byggnadstillstånd

---

Bestämmelser om Transport- och kommunikationsverkets skyldighet att ge in en ansökan om byggnadstillstånd och översättningar av väsentliga delar av den till *Finlands miljöcentral* för att sändas till en annan stat i fråga om sådana projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

81 b §

Delgivning av beslut om byggnadstillstånd och information om beslutet

---

Bestämmelser om Transport- och kommunikationsverkets skyldighet att ge in ett beslut om byggnadstillstånd och översättningar av väsentliga delar av det till *Finlands miljöcentral* för att sändas till en annan stat i fråga om sådana projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 29 § i lagen om trafiksystem och landsvägar

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) 29 § 5 mom., sådant det ly-der i lag 998/2021, som följer:

Gällande lydelse

29 §

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

Vad som i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning föreskrivs om sändande av tillståndsansökan och tillståndsbeslut till miljöministeriet tillämpas också på utredningsplaner och vägplaner.

Föreslagen lydelse

29 §

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

Vad som i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning föreskrivs om sändande av tillståndsansökan och tillståndsbeslut till *Finlands miljöcentral* tillämpas också på *framläggningsfasen enligt 27 § i denna lag i fråga om* utredningsplaner och vägplaner *samt på beslut om godkännande enligt 99 § i denna lag.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 13 och 19 § i marktäktslagen

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i marktäktslagen (555/1981) 13 § 4 mom. och 19 § 4 mom., sådana de lyder i lag 557/2021, som följer:

Gällande lydelse

13 §

*Delgivning av och information om tillstånds-
ansökan*

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldighet att sända tillståndsansökan samt översättningar av de väsentliga delarna av ansökan till miljöministeriet för sändande till en annan stat i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

19 §

*Delgivning av och information om tillstånds-
beslut*

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldighet att sända tillståndsbeslutet samt översättningar av de väsentliga delarna av beslutet till miljöministeriet för sändande till en annan stat i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Föreslagen lydelse

13 §

*Delgivning av och information om tillstånds-
ansökan*

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldighet att sända tillståndsansökan samt översättningar av de väsentliga delarna av ansökan till *Finlands miljöcentral* för sändande till en annan stat i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

19 §

*Delgivning av och information om tillstånds-
beslut*

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldighet att sända tillståndsbeslutet samt översättningar av de väsentliga delarna av beslutet till *Finlands miljöcentral* för sändande till en annan stat i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 24 § i banlagen

I enlighet med riksdagens beslut:

ändras i banlagen (110/2007) 24 § 5 mom., sådant det lyder i lag 999/2021, som följer:

Gällande lydelse

24 §

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

Vad som i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning föreskrivs om sändande av tillståndsansökan och tillståndsbeslut till miljöministeriet tillämpas också på utredningsplaner och järnvägsplaner.

Föreslagen lydelse

24 §

Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

Vad som i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning föreskrivs om sändande av tillståndsansökan och tillståndsbeslut till *Finlands miljöcentral* tillämpas också på *framlägningsfasen enligt 22 § i denna lag i fråga om utredningsplaner och järnvägsplaner och på beslut om godkännande enligt 28 § i denna lag.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av 212 § i miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut:
ändras i miljöskyddslagen (527/2014) 212 § 4 mom., sådant det lyder i lag 558/2021, som följer:

Gällande lydelse

212 §

Förfarandet för att beakta gränsöverskridande konsekvenser i vissa fall

---

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldighet att sända tillståndsansökan och tillståndsbeslutet samt översättningar av de väsentliga delarna av dem till miljöministeriet för sändande till en annan stat i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Föreslagen lydelse

212 §

Förfarandet för att beakta gränsöverskridande konsekvenser i vissa fall

---

Bestämmelser om tillståndsmyndighetens skyldighet att sända tillståndsansökan och tillståndsbeslutet samt översättningar av de väsentliga delarna av dem till *Finlands miljöcentral* för sändande till en annan stat i de projekt som har gränsöverskridande miljökonsekvenser finns i 29 a § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

Denna lag träder i kraft den 20 .